

Старт

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

Брой 4 ● 29 юни 1971 ● 25 стотинки

Издание на ЦС на БСФС

Десетобойците —
атлети на атлетите стр. 3

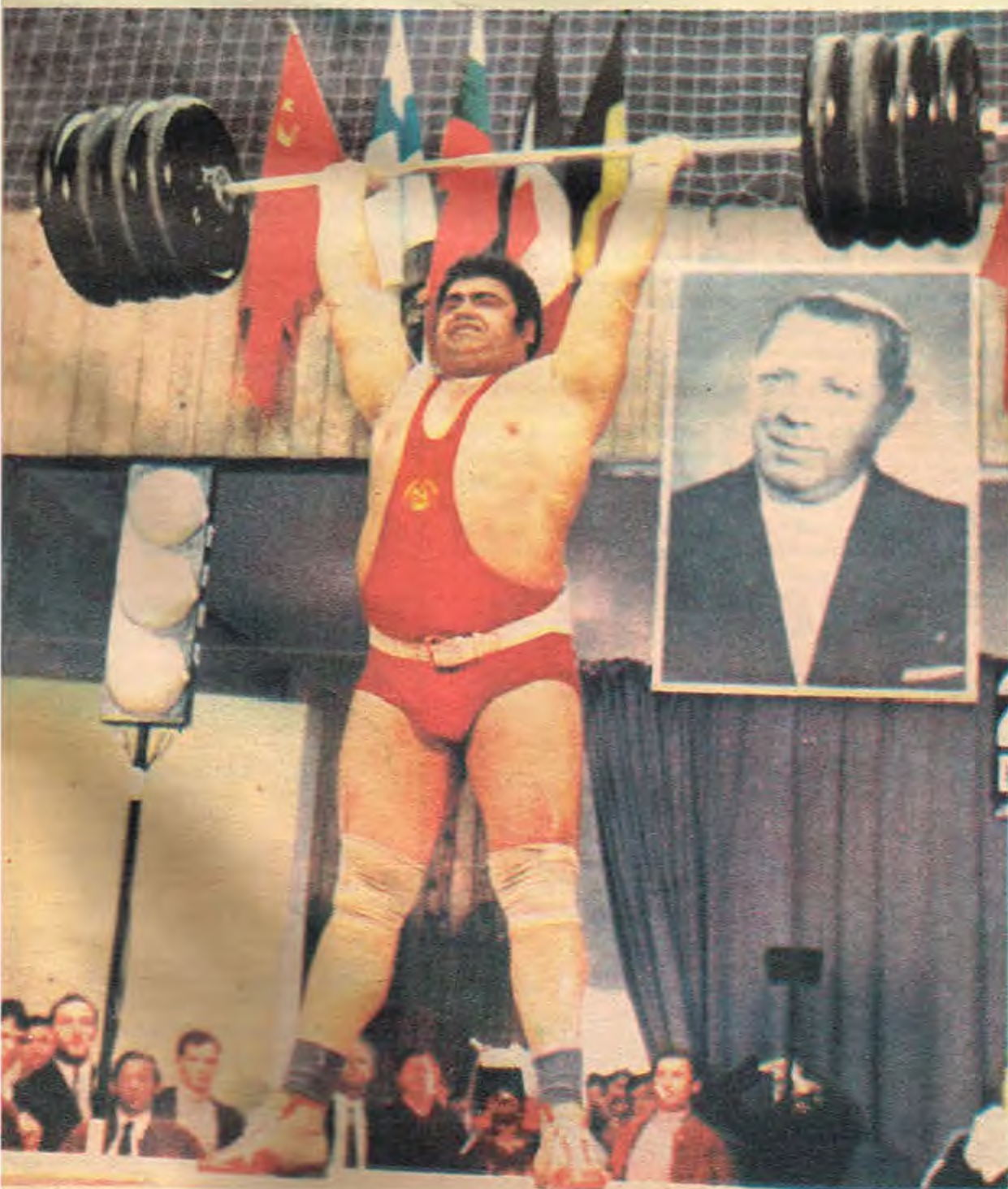
В. Алексеев с рекорд
на рекордите — 630 кг! стр. 5

Армейците — с 15 титли!
стр. 8 и 9

Абсолютната балканска шампионка по художествена гимнастика Нешка Робева, която заедно със съотборничките си плени зрителите и в Белград.

Най-силният в света тежкоатлет Василий Алексеев пристигна в София в четвъртък и поради това използваме цветната снимка, направена по време на рекордното му постижение в Париж, което той подобри в София.

ГОЛЯМОТО ДОВЕРИЕ

Отмина 27 юни — още един утвърждаващ социализма ден. Той стана всенароден празник, в какъвто се е превръщал винаги в свободна България, щом народът ни бъде призован да избере своите представители в Народното събрание, в народните съвети и в съда. Предизборната кампания бе оизи широк и повсеместен преглед на целокупния наш политически, стопански и културен живот, който осветли изминатия през последните години път. Това бяха години на пълно тържество на априлската линия на партията, през които нараснаха неимоверно успехите в изграждането на материално-техническата база на социализма. Разшири се социалистическата демокрация, бяха усъвършенствувани обществените отношения, порасна благосъстоянието на трудещите се. Щастливи и доволни са и българските физкултурници и спортисти. За времето на последния мандат те бяха оградени с още по-топли грижи от страна на органите на държавната власт, с неограничавана помощ на народните съвети за тях бяха построени нови зали и басейни, стадиони и игрища. Създадох се още по-благоприятни условия за труд, учение и спорт — за да отрасне физически силно, духом закалено и идейно крепко младо поколение.

Затова, когато на 27 юни българският народ се отправи към урните и гордо и твърдо каза своето еднородно „ДА!“ за кандидатите на Отечествения фронт, гласа си за народните избраници с благодарност и надежда присъединиха като едни и физкултурниците и спортистите, цялата наша младеж. Сплоти ги увереността, че и напред ще растат грижите и вниманието за тях — бъдещето на родината.

Защото така повелява приетата от Десетия конгрес на БКП програма на партията, която се превърна в предизборна платформа на Отечествения фронт, така постанови утвърдената неотдавна нова конституция на страната, такава е светлата перспектива на развитото социалистическо общество, в чиято ера Народна република България навлиза уверено и дръзновено. Ето яките корени на голямото доверие — онова възторжено и оптимистично чувство, което бликва в изборния ден, за да прилее в бъднините на социалистическото ни отечество.

ТОВА СЕ СЛУЧИ...

ПРЕДИ 39 ГОДИНИ от 26 юни до 2 юли в Белград се състоя Втората балканска купа по футбол между „А“ националните отбори на България, Гърция, Румъния и Югославия. Българските футболисти победиха всичките си противници — Румъния с 2:0, Югославия с 3:2, Гърция с 2:0 и спечелиха Балканската купа, следвайки от Югославия, Румъния и Гърция. Състав на българския отбор в решителния мач с Югославия: Т. Дормонски, Т. Горчев, Т. Мищалов, Б. Габровски, Д. Байкушев, К. Ефремов, Н. Стайков, Л. Ангелов, М. Лозанов, Ас. Пешев (капитан), Ас. Панчев. Голмайстори за България — Ангелов, Панчев и Лозанов, в останалите срещи: срещу Румъния — Пешев и Панчев и срещу Гърция — Пешев и Ангелов.

ПРЕДИ 11 ГОДИНИ на 30 юни в София завърши европейското първенство по баскетбол за жени, блестящо организирано на стадион „В. Левски“ при рекорден брой зрители дотогава в историята на женския баскетбол. Голям успех постигнаха българските баскетболистки, които спечелиха сребърните медали. Европейски шампион стана отборът на СССР. Зад България се класираха Чехословакия, Полша, Югославия, Румъния, Италия... Състав на българския отбор: Кр. Гьошева, Т. Василева, Р. Рангелова, Т. Кузова, Н. Борисова, Д. Джамбазова, Ел. Господинова, Ер. Попова, В. Маникова, Т. Тодорова, В. Пенчева, Ел. Кафалиева; треньори: Д. Митев и Цв. Желязков. Вера Войнова не участва поради майчинство.

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ на 30 юни в Ерфурт се състоя първата международна родна среща по плуване на България с ГДР. Подобрен бяха 10 републикански рекорда. Домакините спечелиха с 95:61 т.

ПРЕДИ 13 ГОДИНИ на 29 юни в София гостуваха за първи път уругвайски футболисти. Срещата ЦСКА — „Насионал“ завърши 1:1.

ПРЕДИ 120 ГОДИНИ в Оксфорд (Англия) е основан най-старият атлетически клуб в света [2 юли 1851 г.] — „Колидж Ексетър“. Двама от най-известните бегачи на средни разстояния са били капитани на клуба — Дж. Лавелок (Н. Зеландия), олимпийски шампион на 1500 м през 1936 г., и Р. Банистър (Вбр), който първи в света „слезе“ под 4 минути на 1 миля.

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ на прочутата колоездачна писта „Вигоретел“ в Милано Жак Анкетил подобрява най-стария тогавашен световен рекорд на едночасово с постижение 46 км и 159 м — 311 м повече от рекорда на Фаусто Копи, установен през 1942 г.

Първият рекорд в тази дисциплина е поставен от Дегранже (Фр.) на циментовата писта на колодрума „Буфало“ в Париж. Сегашният рекорд принадлежи на Рнтер (Дания) — 48 км и 634 м, поставен през 1969 г. на олимпийския колодром в Мексико.

Д-р Роджър Банистър — европейски шампион на 1500 м през 1954 г. в Берн, първият атлет, пробягал една миля (1609 м) под 4 мин. Това бягане е документирано на снимката.

ИНТЕРВЮ ПО ПЕТ СНИМКИ

С НОВИТЕ РЕПУБЛИКАНСКИ

ШАМПИОНИ ОТ БУРГАС

Фоторепортерът Петър Спасов беше направил вече снимките. Бяха му харесали бургаските хандбалисти, които и в този финален кръг, въпреки че отдавна си бяха осигурили титлата с цели 9 точки, играха самоотвержено, всеотдайно. Като истински шампиони! И така този път фоторепортажът стана „по обратния път“. Най-напред бяха направени снимките, а след това интервюто по тях. Изборът беше на правен не от треньора, а от фотообектива. На младия треньор Ангел Стойчев предоставихме да даде оценка на този избор. Най-напред на СНИМКА № 1.

— Да, това наистина съм аз. Щастлив, колкото може да бъде един треньор на отбор-шампион. Но трябва веднага да кажа, че аз съм треньорът, щастлив да види отдавна победа. Истина е, че когато поех отбора, той беше на шесто място. Но вярно е, че преди мене други са работили, за да създадат основите на този спорт: Димитър Гурбалов [почти всички бургаски хандбалисти са му били ученици], Коста Ганев — бившият треньор, и този до мене — Ангел Байчев, — един от най-„старите“ в отбора, който е като стълб, защото умее да мълчи и с мълчанието си да налага най-точната оценка. Много различно мълчи, когато сме сбъркали и когато сме успели...

— А това, което вие наричате СНИМКА 2, е нашият млад вратар, студентът Пенко Нико-

лов. Не е в списъка на блестящите, но ние сме доволни от него. Добре ни пазаше. Според мене най-добър е онзи вратар, който порядко се вижда.

— Какво ще кажете за ТРЕТАТА СНИМКА!

— Не съм виждал по-точна снимка. Точно това е Атанас Христов. Само че двама бранители са му малко. Понякога той „прегазва“ и трима...

— А за ЧЕТВЪРТАТА!

— За Георги Чолаков ли! Той е вярно „хванат“. Силен удар, точно намиране на пролуките. И силен дух. И когато играта е тръгнала зле през първото полувреме, достатъчно е Чолаков да каже лаконично: „Ще ги бием с три гола“, за да се стегнат и останалите. Момчетата започнаха отдавна да вярват на прогнозите му.

— Все пак, ако питате мене, най-много ми харесва ПЕТАТА СНИМКА. Защото тук сме всички — и капитанът Владимир Дотов, който сега носи купата, а след няколко дни ще получи и инженерската си диплома, и Христо Ковачев [този, който се усмихнал зад флагчето] — монтьор, който работи по осем часа и не пропуска никога двете тренировки на ден. Всички! Защото ние сме отбор без звезди, но колектив, в който призивът „Един за всички — всички за един“ намери пълно приложение...

ТРИУМФЪТ НА ЧЕРНОМОРСКИТЕ ХАНДБАЛИСТИ

СТАРТ

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

СОФИЯ
СТАДИОН „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
ИНДЕКС 20121

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: глава доктор — Недялко ДОНСКИ, НЕЙКОВ, Богомил НОНЕВ, Ваня НОВА, Вълко ПЕТРОВ, Ешуа АЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, ЕКСЕРОВ [отговорен секретар], ла КОСТАДИНОВ, Павел ВЕЖИ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Ясен АНТОНОВ

Художествен редактор: Дочо Д.

ДЪРЖАВЕН ПОЛИГРАФИЧЕСКИ
БИНАТ „ДИМИТЪР БЛАГОЕВ“

ОЩЕ ОТ ДРЕВНА ЕЛАДА са считали за най-съвършени атлети тези, които са се състезавали на „декатлон“ и „пентатлон“. Атлетическите турнири са възпети от Омир в „Илиада“ (песен XXIII) и в „Одисея“ (песен VIII). В древните олимпиади и в модерните олимпийски игри десетобойците заедно с маратонците са били винаги на най-голяма почит. Лавровият венец, с който се награждават победителите, символизира особено уважение и любов към атлетите на атлетите!

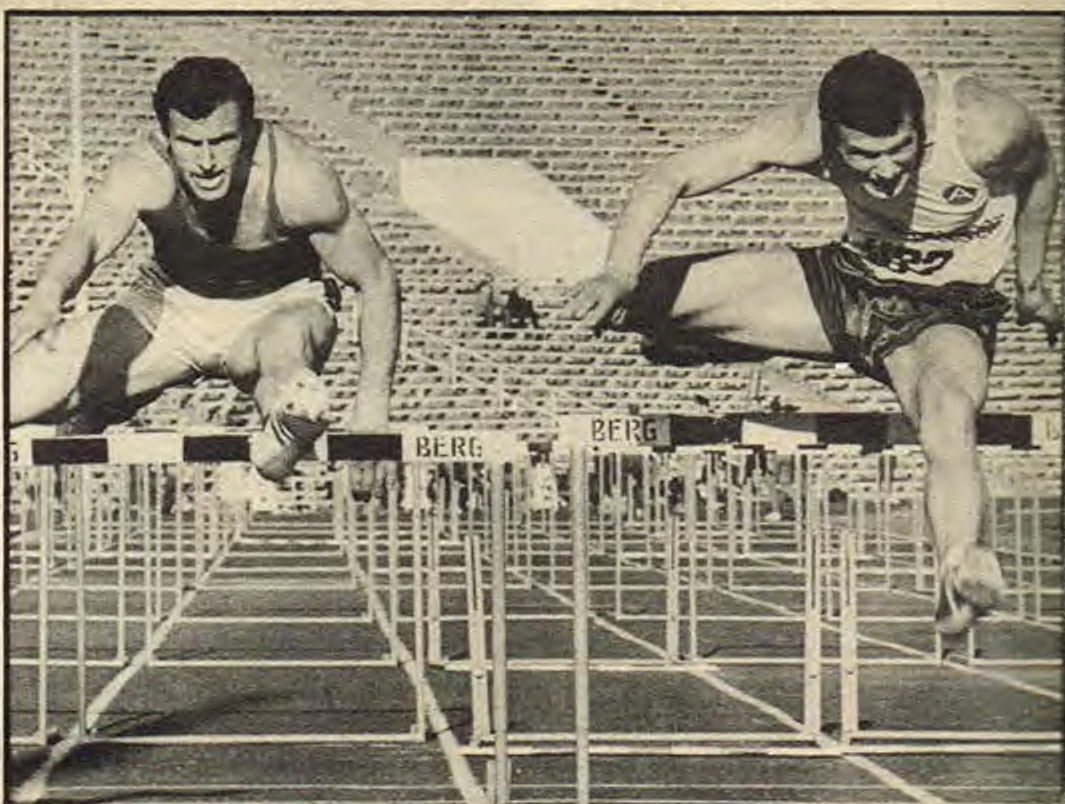
Десетобоят, така както го познаваме, е въведен за първи път през 1884 г. в САЩ само с една разлика — вместо 1500 м е имало спортно ходене. На олимпийски игри за първи път десетобоят се е състоял през 1912 г. Многобойната таблица, по която се изчисляват отделните резултати, се е изменяла няколко пъти: 1912, 1913, 1934, 1950 и 1966 г. Най-голямо внимание на десетобоя отделят САЩ, СССР, скандинавските страни, ГДР и ГФР. Дванадесетте олимпийски шампиона излождат от САЩ (8) и по един от Швеция, Норвегия, Финландия и ГФР. Двукратен олимпийски шампион е бил само Боб Матиас — първия път на 17-годишна възраст през 1948 г. в Лондон. В деветте европейски шампионата победители са били представители на СССР — 3, Германия (преди войната), Швеция, Норвегия, Франция, ГФР и ГДР — по един път. Трикратен европейски шампион е бил Василий Кузнецов.

По съвременната таблица за гротмайсторски резултат се счита достигането на 8000 т. Ето световната ранглиста за всички времена с имената на 20-те т. нар. членове на

„КЛУБА НА ОСЕМХИЛЯДНИЦИТЕ“

8471 Б. Туми (САЩ)	69
8319 К. Бендлин (ГФР)	67
8279 Й. Кирст (ГДР)	69
8237 Б. Иванов (СССР)	71
8230 Р. Ходж (САЩ)	66
8155 Ф. Мълки (САЩ)	61
8130 Р. Демиг (ГДР)	70
8111 Х. Валде (ГФР)	68
8096 Н. Авилос (СССР)	71
8089 Янг Чуан (Тайван)	63
8072 Дж. Бенет (САЩ)	70
8063 Р. Джонсън (САЩ)	60
8051 Р. Слоан (САЩ)	69
8044 Л. Литвиненко (СССР)	71
8032 Вл. Щербатих (СССР)	69
8026 Р. Аун (СССР)	68
8026 Дж. Уъркентин (САЩ)	70
8021 Х. Весел (ГДР)	69
8013 М. Тидтке (ГДР)	69
8011 Л. Хедмарк (Швец)	70

Най-млади от „осемхиландниците“ са Л. Литвиненко — на 21 година, Н. Авилос и Дж. Бенет — на 23, Б. Иванов и Й. Кирст — на 24.

„Седемхиландниците“ братя Млякови — вляво Йордан, вдясно Георги

ТРИМАТА ГОЛЕМИ

Историята на десетобоя у нас се изчерпва с имената на „тримата големи“ — Л. Дойчев, Ст. Славков и Сп. Джуров. С изключение на краткотрайния рекорд (около 30 дни) на Й. Мляков те са единствените рекордьори на страната в историята на българската атлетика в двудневната битка за званието „Атлет на атлетите“.

Впрочем десетобоят у нас не намира почва преди Втората световна война, когато са се състояли само две национални първенства в тази дисциплина — 1939 и 1940 г. И двата пъти шампион е бил Кирил Такев, който най-зубави години преминава в периода на войната.

И въпреки това имаме десетобоец по онова време от международна класа! ЛЮБЕН ДОЙЧЕВ посвети целия си живот на атлетиката като състезател и треньор. Участвувал е в голем брой състезания, но само 3 пъти на десетобой — два пъти е Балкански шампион (1934 и 1935), а третия път се нарежда сред световния елит на Берлинската олимпиада — 14-о място (деветото между европейците). Това е най-високата позиция, достигната досега от наш десетобоец (Славков бе десети на европейското първенство в Берн — 1954 г.; Джуров — 16-и, а между европейците 11-и в Мексиканската олимпиада и 10-и на европейското първенство в Атина).

Трябваше да изминат две десетилетия, за да бъде подобрен рекордът на Дойчев от първия му десетобой (1934). Наследи го СТОЯН СЛАВКОВ — нежнмен шампион и рекордьор на страната за приблизително

Любен Дойчев

Стоян Славков

Спас Джуров

същия период. Четиринадесет пъти той без прекъсване печели титлата (1951—1964) и прави 8 поправки на рекорда. Роден десетобоец, Славков прави 24 поправки на републикански рекорди, включително на скоростта и височината до оттеглянето си през 1964 г. и печели 28 шам-

пионски титли! В същия период три пъти последователно се окичва и със званието „Атлет на атлетите“ на Балканския полуостров (1957—1959). Без никакво „междущарствие“ започва ерата на Спас Джуров (с едно изключение той е носител на шампионската титла от 1965 г.). През 1967

г. Джуров преминава границата 7000 точки и само след два месеца подобрява рекорда на Славков. За четири години той го „извисява“ на 7657 точки, като за това време успява да наследни предшествениците си и като балкански шампион — два пъти (1968 и 1969). С неговите два златни медала

десетобоят става най-успешната на ша дисциплина в балканските игри — 7 победи (Славков — три, Дойчев и Джуров — по две) от 17 балкански десетобоя (по пет имат Югославия и Румъния).

Разговор на стадиона С ГРУЮ ЮРУКОВ

Заместник-председателят на ЦС на БСФС Грую Юруков е страстен любител на леката атлетика. В недалечното минало атлет десетобоец, майстор на спорта, носител на сребърен медал от Балкански игри, той проявява подновен интерес към многообоя. Наблюденията републиканския шампионат по десетобой и петобой, водихме с него непринуден разговор.

— Какво значение има настъпиха в десетобоя и петобоя, когато бяхте състезател и треньор?

— Колосално! Има времето, когато десетобоецът е принуден високи постижения съброява много точки и компенсираше слабите си дисциплини. Новата многобойна таблица поставя изискването за всестранността, за стинския атлет многообоя, който е еднакво обръщан във всички дисциплини или най-малко във 7—8 от тях.

— Ис е ли непокосно трудно да бъдеш едновременно силен спринтьор, бегач на средни разстояния, хърделист, скачак и дървяк?

— Трудно е, защото съвременните методическика най-малко два часа ежедневна подготвка на определена специалност, и съв-

сем явно е, че е невъзможно в десет дисциплини, дори и в пет, да се прилага същата методика и време. Струва ми се, че ключови дисциплини на съвременния добър десетобоец са 100 м, 110 м с пр. и овчарският скок. Те развиват бързината, координацията на движението, гъвкавостта и силата. Остава издръжливостта, но бягането на 1500 м се явява ахилесова пета за всички добри десетобойци.

— И тази дисциплина е важна, а при равностойни противници — решаваща!

— Именно поради това десетобойците се стараят да затвърдят средно постижение от около 4.20,0—4.10,0 мин., което е по-реално за достигане.

— Какви са причините у нас да нямаме изявики десетобойци?

— Не може според мене да се говори за изявики и неизявики десетобойци. Примерно Спас Джуров е с качества на голям десетобоец от рода на осемхиландниците. Но той, както и всички останали у нас, които се броят на пръсти, започнаха подготовката си късно, след юношеска възраст.

— Не е ли рано юноши да се занимават

с десетобой!

— Ранната специализация с пълна сила важи и за десетобоеца, дори в по-голяма степен, отколкото за останалите специалности. У нас много таланти в многообоя се посвещават на индивидуална дисциплина, без да имат перспективи за постигане на висок резултат, а в многообоя биха могли да достигнат висок връх. Главна причина за този голям недостатък е липсата на стройна система за ранна специализация и на методика за подготовка на многобойци. Липсва също стимул за атлетите, за да се посветят на многообоя!

— Какво по-точно имате предвид!

— Освен трибоя за младша възраст и петобоя за старша необходимо е да се въведат шестобоят, включително и за младша възраст, и осемобоят, които ще позволят от по-ранна възраст да се усвояват отделните специалности и да се насочи подготовката за пълноценния десетобой. И което е също много важно, необходим е отделен богат календар за многобойците — вътрешен и международен. Все по-популярни стават двустранните, тристранните и други срещи по многообой, в които участвуват мъже, юноши, жени и девойки.

— Не смятате ли, че е напълно въпросът за учредяване на международен шампионат по многообой, примерно мемориал „Любен Дойчев“!

— Хубава и полезна идея, която би могла да се осъществи примерно под шефството на „Старт“...

РАНГЛИСТИ

НА БАЛКАНИТЕ

7773 Василе Богдан (Рум)	1971
7771 Курт Сокол (Рум)	70
7657 СПАС ДЖУРОВ	70
7628 Андрей Сепчи (Рум)	70
7486 Франц Вравник (Юг)	65
7461 Василе Мурешан (Рум)	70
7432 Йозе Бродник (Юг)	61
7380 ЙОРДАН МЛЯКОВ	69
7373 Мирко Колник (Юг)	62
7312 Василиос Севастис (Гър)	70

В БЪЛГАРИЯ

7657 Спас Джуров (ЛС)	70
7380 Йордан Мляков (ЛС)	69
7168 Георги Мляков (Ак)	70
7163 Стоян Славков (Лев)	59
6937 Гиньо Гинев (Ак)	64
6756 Милан Кузманов (Ак)	63
6623 Владимир Илиев (Пд)	66
6587 Грую Юруков (Лев)	58
6517 Васил Илиев (Ак)	65
6516 Божидар Витанов (ЦСКА)	67

Текст: Ешуа АЛМАЛЕХ и Марко ПЕТРУНОВ
Снимки: Йордан СКРИНСКИ

БЕЛГРАД, 28 юни, по телефона от нашия специален пратеник **МАРГАРИТА РАНГЕЛОВА**.

Щангистите могат да измерят и постижението, и напрежението в килограми, атлетите в секунди и метри, футболистите в голове. Почти всички спортисти си имат своите точни мерки. В най-неизгодни позиции си остават гимнастиците. Те най-много зависят от този толкова несигурен критерий — съдийските оценки, в които освен преценката за играта се включват и много други неща. Още в първите минути на балканския шампионат по гимнастика се видя, че съдийската рулетка няма да завърти доброто си число към нас. Видя се, че на нашите състезатели им предстои тежка, много тежка борба.

Размахваха се вестници и програми, публиката търсеше малко прохлада в тази душна зала, в това душно време. Долу на терена никой не забелязваше задухата. Състезатели, треньори, организатори бяха вече влезли в тази мелница, наречена състезание.

А то бързо отдели своите любими.

Чампиля (Румъния) не беше вписана в предварителните списъци и югославските журналисти бяха насочили вниманието си към нашата малка състезателка Мая Благоева. За „детето-чудо“ те не скъпяха по хвалите си и сега, когато се видя, че Мая не е шампионката, а омама: „Бърза и талантлива... Бъдещето на гимнастиката... Лепа!“ И все пак 14-годишната гимнастичка не можеше да се бори с 24-годишната Чампиля и с нейния силен и сплотен отбор, който вървеше уверено от победа към победа.

Михаюк (Румъния) идваше при колегата от „Спортул популар“ Маковей, за да каже пред всеки уред, че умира от жегата и умора. А после, когато прибавяше към всичко това нова благодатна умора, светлото му лице грейваше в детска усмивка.

Още като видя, че Гено Радев получава 8,85 вместо 9,20 — 9,30 на земя, Райчо Христов разбра, че ситото пуска тясното решето за българския отбор, за да минира титлата на европейския шампион Ниска база трябваше да го стресне. Райчо направи атракцията на състезанието така спокойна, като че не е забелязал този съдийски трик, който и на децата гимнастици е ясен. Шампион на земя, вицешампион в многобой на Балканите, Райчо за първи път на официално състезание се изяви като отличен боец. С пет медала той си наложи да постигне всичко това при голямо спокойствие.

Ценко Ценков, треньор на Стефан Зоев, беше вече решил да го насочи към друг уред, за да преодолее накрая тази психологическа

Европейският и балкански шампион по земя гимнастика Райчо Христов

ПОБЕДИТЕЛИ

барьера, този страх от коня. И сега Зоев отиваше едва ли не в другия край на залата, приближаваше към коня като към враг. И го овладя със стръв, която отдавна чакаше да се събуди.

Югославската публика приемаше нормално победителите. Само към коня беше ревнива. Във вестниците тук отдавна се сочи ту Вратич, ту Бродник за наследник на Церар, а когато златния медал взе Зоев, в залата се чу ропот. Тогава Вратич — вторият — изтича да по здрави шампиона топло, сърдечно. Това беше по-голямата победа от медалите, които Вратич завоюва в този ден, защото в спорта има неща, които струва повече от успеха — уменията да уважаваш този, който те е надиграл.

Очаквахме, че нашите световни шампионки — състезателките по художествена гимнастика — ще дадат един блестящ спектакъл, че по не в тази част на шампионата ще си откъснем от напрежението на състезанието. Очаквахме, а се излягахме. Блестящ спектакъл те каисти на дадоха, но и усетиха нажежена та зала. Подготовката на югославянките и румънките бе отскочила от познатото ни равнище, а апетитите на съдийките — над позволените граници. И само голямата класа и голямото самообладание ни спасиха и тук от някои огорчения.

Нешка Робева стана абсолютна балканска шампионка, но това, с което най-много ни зарадва, беше, че сега я видяхме като сигурен боец, който не трепва ни пред големи имена, ни пред големи амбиции.

И нека споменем една гимнастичка, която не беше отбелязана

в протоколите на победителите — Леонида Бъчварова. С болна ръка тя игра за отбора си, даде всичко, което можеше, и ако отборът и Бъчварова не зеха завидно място в класирането, то никак не намалва за уважението към момичето, което пренебрегна силните болки.

И така не можехме да измерим нито постиженията, нито напрежението с точните мерки. Но запомни се една толкова уверена във всичко състезателка като Чампиля;

Христов, който тръгва като победител, и Зоев, който побеждава, въпреки че се страхува; Михаюк, който нарича този страх умора; Нешка Робева, която не иска дори да говори колко много й струва тази победа, и Леониде, която не излезе да си получи медала, защото за преодоляване на болка медалите не се дават...

Хубаво е, че между тези, които ще се запомнят, има толкова малки момчета и момичета.

БАЛКАНСКИ ШАМПИОН

СПОРТНА ГИМНАСТИКА

МЪЖЕ

Многобой — МИХАЮК (РУМ)
земя — Р. ХРИСТОВ
халки — МИХАЮК
кон с гривни — СТ. ЗОЕВ
прескоко — ПАУНЕСКУ (Р)
успоредка — МИХАЮК
висилка — БРОДНИК (ЮГ)
отборно: 1. РУМЪНИЯ, Югославия, 3. България

ЖЕНИ

многобой — ЧАМПИЛЯ (РУМ)
грета — ЧАМПИЛЯ
успоредка — ЧАМПИЛЯ, РЕА (РУМ)
прескок — ЕЛ. КИРОВА
земя — ЧАМПИЛЯ
отборно: 1. РУМЪНИЯ, Югославия, 3. България

ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАСТИКА

индивидуално — НЕШКА БЕВА
отборно — БЪЛГАРИЯ

СПОРТНА СЕДМИЦА

ВЛЯВО: Йорданка Янкова [Ан] пробяга 100 м за съжаление попълниятят вятър беше 2,2 м в сек. и не бе признат. ГОРЕ: Двама достойни съперници Бен Генов спечели финалния мач на републиканското венство по тенис срещу Матея Пампулс. ДОЛУ на НРБ е в ръцете на баскетболистите от „ЖСК-Снимки: Йордан СКРИНСКИ и Емил МАН,

ПЪТЕВОДИТЕЛ

КЪМ НЕСПИРЕН ВЪЗХОД

ИСТОРИЧЕСКИЯТ Х КОНГРЕС НА БКП отдели специално място на проблемите на физическата култура и спорта като важно средство за укрепване здравето на народа и мощен фактор за формирането на жизнелюбие, трудолюбиво, физически и нравствено здраво поколение — строител на новия живот. „И напред — се подчертава в резолюцията на конгреса — усилията на спортните организации да се насочват към по-нататъшното масовизиране на спорта, повишаване на спортното майсторство и възпитание на комунистически добродетели у всички спортисти.“

Конгресните решения и преди всичко Програмата на Партията като верен пътеводител на неспирния ни възход бяха задълбочено обсъдени на XIV пленум на ЦС на БСФС. От името на многосионната армия на физкултурници и спортисти Централният съвет на нашия съюз с чувство на радост, гордост и възхищение изрази пълна подкрепа и одобрение на политическата линия и практическата дейност на българската комунистическа партия и на нейния Централен комитет и с най-дълбока благодарност и признателност прие оценките и задачите за мястото, ролята и приноса на физическата култура и спорта в строителството на развитото социалистическо общество.

Именно изхождайки от характерните черти на зрялото социалистическо общество, пленумът реши да се разработи перспективна програма за период от 20—30 години, която да се постави на всенародно обсъждане през 1972 г., и утвърди от специален пленум на съюза. А за периода на шестата петилетка (1971—1975 г.) да преразгледа основно перспективните планове за развитието на физическата култура и спорта и

утвърди необходимите корекции на показателите по спортове и отрасли. Нови повишени показатели са наложителни за осъществяването на общонационалната задача — в близките 5—6 години да се постигне поврат в масовизирането на спортовете, предметно на леката атлетика, плуването, гимнастиката и борбата и за решително ускоряване на темповете за повишаване на спортното майсторство!

Голямо внимание пленумът отдели за комунистическото и патриотично възпитание на спортистите, което трябва да се постави на научни основи, за задълбочено усвояване на марксизма-ленинизма в единство с най-важните проблеми на нашата съвременност. Възпитателната работа напред следва да бъде по-целена сочена, като се свърже най-тясно със социалистическото строителство и отбраната на родината. Наложително е тя да се води диференцирано към спортистите от различните отбори и групи, като се изхожда от възрастта, пола, образованието и психическите особености на спортистите. Пленумът взе решение за засилване интеграцията на проблемите на физическата култура и спорта със социалистическите страни и преди всичко със СССР, за по-голямата ефективност в строителството на спортно-материална база, на организаторската работа и научното ръководство на спорта.

Пленумът на ЦС на БСФС призова всички физкултурници и спортисти, треньори, деятели, научни работници и специалисти, всички секции, дружества, окръжни съвети и федерации, цялата наша спортна общественост на упорита работа за изпълнение на историческите решения на X юбилейен конгрес на БКП за нови по-големи успехи на родното физкультурно движение!

БРОНЗЪТ И СРЕБРОТО БЛЕСТЯТ КАТО ЗЛАТО

▲ В първите минути след спечелването на шампионската титла, Давид РИГЕРТ отговаря на въпросите на коментатора на Съветската телевизия Ян Спара.

◀ Радост! Александър КРАЙЧЕВ ликува — покорен е още един връх...

▼ Председателят на Европейската федерация по вдигане на тежести Януш Пжедпелски проверява теглото на Атанас ШОПОВ.

...ден от деветте на европейския шампионат по вдигане на тежести имаше своя мимолетна черта. Но не минаваше ден, в който радостта и мъката да не се преплитат. По-късно, сякаш се разиграваше голяма игра, в която състезатели и зрители бяха спленини лица. Дъхът замираше в очакване да светнат белите или червените лампи да избузне миг след това избликът от радост или на одобрение или огорчение...
...след възбуждащи дни два остават паметни за българите.
...може да се забрави усмивката на Атанас Шопов, когато под купола на цирка излезе здраво изтласканата щанга на миг! Така бе завоюван бронзовият медал с двадесет килограма над българския и световния рекорд за юноши! Бяхме много три голяма тежест да наблюдаваме най-красивите физиономии и гримаси. А това ни озадачи със смаяна усмивка!...
...облагоденствена ще остане и съботната вечер на „Универсиада“. Отвън долиташе гръмлив шум от бушуващата буря, която сурово изпитва Шопов от гимназията-института „Олимпийски надежди“ Александър Крайчев поддига рекордната тежест от 215 кг и от носа му потече алена кръв. Така започна благородната борба между най-младия герой и съветските богатири Утман и Якубовски. Как тръпнехме, когато на щангата се сменяваха различни рекорди, а жето на Крайчев не погасяваше! А той, сподобен и уверен, пригизваше на подмуна сред дразнещия шум на камерите и фотоапаратите, за да издигне над мощните си плещи все по-големи, ордни тежести! И отново двадесет килограма над българския и световния юношески рекорд...
...деветдневната борба бяха подобрени голям брой световни, европейски и национални рекорди. Много щангисти достигнаха новите върхове. Но двама от тях направиха най-голям скок. Това бяха най-младите, 19-годишните световни юношески рекордьори, те бяха равностойни на най-силните мъже континента и планетата. Това бяха българите Атанас Шопов и Александър Крайчев. Злато и сребро, спечелено от тях в София, действително блестят като злато...

АЛЕКСЕЕВ С РЕКОРД НА РЕКОРДИТЕ

«ОТНОВО СЪМ СРЕД ПРИЯТЕЛИ»

...силния Алексеев, най-силният човек на миналата ни планета, богатирият на богатириносостел на златния медал и в това европейско първенство в категория над 110 кг, при това в столицата едва към края на състезанието. И разбира се, веднага стана „обект“ за спортните журналисти. А и след няколко седмици слезе от стълбичката на победата, „обсадата“ продължи...
...достоинство световния рекордьор за втори път във в България. Миналото лято той бе одготвен във Варна.
...Василий Алексеев, как се чувствате се в София!
...Отлично, особено след като подобрих рекордите! Отново съм сред приятели! Липни само съпругата Олимпиада и синовете Сергей и Дмитрий, които останаха в Шах-Гузув и за морето край Варна...
...кам да благодаря на публиката в „Универсиада“, на тези истински влюбени в тежестната атлетика зрители, които с голяма топлина

и сърдечност ме аплодираха!
— Спомняте ли си първото Ви постижение в трибоя?
— Разбира се. През 1961 г. на състезания в Архангелск постигнах 245 кг. За мен тези килограми са един скъп спомен, началото на старта ми в голямата тежка атлетика!
— Увеличат ли Ви други спортове?
— Всички, без изключение! Защото и в баскетбола, и във футбола, и в леката атлетика и в плуването — навсякъде трябва да се прояви характерът на състезателя.
— И един последен въпрос. Имат ли българските щангисти сили и възможности да атакуват за в бъдеще третото място в отборното класиране?
— Мисля, че те не са лишени от такива шансове. Дори биха могли сериозно да спорят и за второто място!
Накрая Алексеев шеговито добави:
— Вашите щангисти дори могат да бъдат първи. Само че не зная как да участвам като техен съотборник...

СТРУЖКИ ОТ ЩАНГИТЕ

● За първи път на едно състезание трима щангисти надхвърлят границата на 600 кг в трибоя. В София бяха постигнати трите най-високи резултата в историята на тежката атлетика: Алексеев (СССР) — 630, Батищев (СССР) — 607,5, Манг (ГФР) — 602,5. Впрочем има само още един щангист, член на „Клуба на 600-те“ — Рединг (Белгия) с 600 кг.
● Трийстото европейско първенство в София е най-силното в историята на този спорт. В сравнение с миналото европейско първенство в Сомбатхей победителите в пет категории постигнаха по-висок резултат в трибоя, а в сравнение със световното първенство в Колумбус (САЩ) също в пет категории постиженията на победителите е по-високо тук, в София, а в две — равно.
● Кои щангисти вдигнаха най-големи тежести? Това са студентите първокурсници от ВИФ „Г. Димитров“ — тежка атлетика Живко Чакърлов, Петко Миков, Иван Иванов и Димитър Кръстев, които през деветте дни на първенството непрекъснато прибавяха и изваждаха тежести от грифовете на щангата. Те често я носеха до кантара и обратно при проверка на рекордните постижения.
● Съветските щангисти поставиха абсолютен рекорд на първенството в София — всеки от тях успя да спечели медал!
● На първенството общо 25 щангисти направиха по три несполучливи опита, получиха „нула“ и отпаднаха изобщо от състезанията. За съжаление между тях бяха и нашите Ат. Киров и Й. Биков.
● Българските щангисти бяха „най-колоритният отбор“ по отношение на състезателното си облекло. Изглежда, че всеки от тях си имаше любимо трико, от което му бе трудно да се откаже!
● Състезанието в категория до 90 кг се състоя в софийския цирк. Пътят до трите трибунови подиума бе ограден от двете страни със солидни... железни решетки! Същите, които се поставят в коридора при излизането на лъвовете на манежа...
● Може би съветският щангист Давид Ригерт (кат. 90 кг) направи най-силно впечатление сред специалистите на първенството. Той бе най-лекият в категорията си (87,900 кг), а изтласка най-тежката щанга — 205 кг — световен рекорд!

Шампионите и българите

52 кг Смалцеж (П)	332,5
3. М. Мустафов	305
56 кг Фьолди (У)	367,5
Ат. Киров	0
60 кг Войновски (П)	397,5
4. Мл. Кучев	385
5. Н. Нурикия	380
67,5 кг Башановски (П)	450
4. Ст. Цончев	400
75 кг Куренцов (СССР)	462,5
Й. Биков	0
из. кл. Р. Флоров	427,5
82,5 кг Иванченко (СССР)	500
5. Д. Славов	462,5
из. кл. Цв. Петков	465
90 кг Ригерт (СССР)	537,5
3. Ат. Шопов	512,5
110 кг Якубовски (СССР)	560
2. Ал. Крайчев	557,5
над 110 кг Алексеев (СССР)	630
из. кл. Ив. Атанасов	557,5

МЕДАЛИ И КЛАСИРАНЕ

Страна	Зл.	Ср.	Бр.	Т.
СССР	16	11	6	54
Полша	10	6	4	33
Унгария	5	10	7	33
България	2	4	8	23
Швеция	1	4	—	14
ГФР	1	—	3	7
Чехосл.	1	—	2	6
Италия	—	—	2	6
Финландия	—	1	1	5
Румъния	—	—	1	4
Гърция	—	—	—	3
Великобр.	—	—	—	2
Испания	—	—	—	2
Белгия	—	—	—	2
Австрия	—	—	—	2
ГДР	—	—	1	1
Франция	—	—	1	1

Медали се връчват във всички движения и в трибоя на първите трима, а точки се присъждат на първите шестима само в трибоя.

ВАШИТЕ МЛАДЕЖИ УДИВЛЯВАТ»

В последния ден на шампионата интервюирахме Томи Йоно не случайно. Цяло десетилетие той бе един от най-популярните щангисти в света — два пъти олимпийски шампион (Хелзинки и Мелбърн), осем пъти световен първенец, културист № 1. Сега американецът от японски произход е треньор на олимпийския отбор на ГФР.
— Преди да отговоря на въпросите, позволете да ви похвана с бонбонче по случай 41-ия ми рожден ден.
— Честито, а изглеждате толкова млад?
— Спортът ме подмладява.
— Вдигането на тежести не изисква ли голяма възраст?
— Станах олимпийски шампион на 20 години. А няма Крайчев и Шопов не могат да сторят същото догодина в Мюнхен? Вашите младежи ме удивляват! Още миналата година в Колумбус Крайчев предизвика сензация с победата си над нашия Беднарски.
— Какво смятате за Мюнхен?
— За българските щангисти сигурно ще бъде най-плодотворната олимпиада, но предупреждавам: във всички категории постиженията ще бъдат много по-високи и съдиите много по-осторожни...

ХАРМОНИЯ НА ЗДРАВЕ И УДОВОЛСТВИ

ВСИЧКИ МЛАДЕЖИ И ДЕВОЙКИ — ПЛУВЦИ!

ЕДИН ОТ СПОРТОВЕТЕ У НАС, за който най-често се говори със суперлативи, е плуването. И наистина в последните години то отбеляза значителен напредък. Шестзначни са цифрите, с които се отчита броят на преплувалите различни водни площи и на ново обучените плувци. И по отношение на спортното майсторство вече с основание можем да твърдим, че са направени решителни крачки напред. Но дали тези темпове са достатъчни, за да изпълним в близките няколко години повелята на партията „всеки младеж и всяка девойка да се научи да плува...“, както и да преодолеем по отношение на майсторството изоставането от 10—15 години в сравнение с развитите в плувно отношение страни! Това беше основната тема на състоялния се на 23 т. м. пленум на ЦС на БСФС, на който специалисти, треньори и ръководители със за

гриженост констатираха, че все още не са намерени най-верните пътища.

На пленума бяха отчетени допуснатите сериозни грешки в масовата работа за обучение на новоплувци и за внедряването на плуването в живота на нашия народ. Внимателно бяха разгледани и въпросите, свързани с повишаването на майсторството на най-добрите ни състезатели, за недостига и непълноценното използване спортно-педагогическите кадри и слабата връзка между масовото плуване и работата за високо майсторство. Но в трезвия тон на преценките на пленума и в приетите от него решения пролича общото желание българското плуване да тръгне по „истинска зелена улица“, пролича стремежът на треньори и специалисти за най-ефективна работа. А това безспорно дава увереност, че партийната повеля ще бъде изпълнена!

НЕВЕДНЪЖ СМЕ ЧУВАЛИ хора на различна възраст, с различни професии и интереси да съжаляват, че не знаят да плуват, че не могат спокойно и без напрежение да се придвижват по водната повърхност, да изпитват удоволствие от прохладата и от галещите плискания на вълните. Защото плуването наистина съчетава в себе си хармонията на здравето и удоволствието, възпитава психиката и физиката, слита в един венец поезията с прозата, красивото с полезното и приятното. Не е чудно защо древните египтяни преди повече от 2300 години са обучавали децата си в плуване, защото елините са поставяли плуването наравно с четенето и писането, защото плуването е включено като спортна дисциплина още в първите модерни олимпийски игри. И днес за нас съвсем естествено звучат думите, залегнали в решението на Политбюро на ЦК на БКП, че в близките години всички младежи и девойки трябва да се научат да плуват.

Нека поговорим по-конкретно за ползата от плуването. Когато човек плува, колкото и бавно да прави това, изразходва енергия. Единственият път за възстановяването ѝ е ди-

шането, но гръдният кош е обгърнат отвсякъде с вода, която упражнява натиск върху него и по този начин затруднява вдишването. Натискът се преодолява по волеви път и така дихателните мускули укрепват. Неусетно белодробният обем се увеличава до 7000—8000 кв. см, а ние знаем, че в обикновени условия той е около 4000—5000 кв. см. Тази увеличена белодробна площ облекчава насищането на кръвта с кислород, получен от вдишвания въздух, и удовлетворява с известна икономия обменните процеси. Хората, които системно се занимават с плуване, удовлетворяват своите потребности почти с два пъти по-малко дихателни движения. Представете си тази жизнена „икономия“, изчислена за седмица, месец, година, за цял живот... Икономия, която иска от човека само няколко часа седмично да се занимава с плуване...

ИНТЕНЗИВНОТО ПЛУВАНЕ принуждава сърцето да работи с по-голяма честота. Достига се капацитет 40 литра изпомпвана кръв за една минута — твърде тежка работа за сърцето. Но трябва да знаем, че хоризонталното положение на тялото облекчава значително неговата дейност. Тъкмо за това не са случайни и големите постижения на децата в плуването. Системното натоварване заздравява сърдечния мускул, увеличава неговия обем. От нормалните 72 удара в минута сърдечната честота спада до 45—55, а при плувци на по-дълги разстояния и с по-добра подготовка може да стигне до 38 удара в минута. Практическата полза от това е, че системно плуващият удовлетворява нуждите на нормално работещия организъм с около 15—20 удара по-малко в минута. Това е за минута, а представете си тази рационалност за по-продължително време... Заслужава си човек не само да се научи да плува, а и да тренира плуване...

СКАКЪВТО И СТИЛ да плува човек, в движенията му участвуват всички основни мускулни групи. При това натоварването им е почти равномерно. Равномерното цялостно натоварване на двигателната система е най-същественият фактор за постигане на хармоничност в телесното усъвършенстване. От тази гледна точка плуването е спортна дисциплина, която най-сполучливо оформя човешко то тяло.

Всички тия функции се подобряват и усъвършенствуват под егидата на нервната система. Голямото разнообразие от движения, характерно за плуването, обогатява двигателната култура на човека, приспособява го към различни видове дейност, позволява му с лекота да усвоява редица сръч-

ности, необходими за ежедневия живот. Няма друга дисциплина, която сполучливо да свързва естествени фактори на закаляването и плуването на здравословното състояние, свеж въздух, чиста, прясна вода и физически упражнения обединени в едно. Закаляването волево на човека да се бори с всякакви простудни заболявания, които винаги са първоизточници на нови болестни усложнения. Тези са и лечебните свойства на плуването. То се препоръчва за боледуващи от рахит, за нервно, за деца със слабо телосложение, неправилна стойка и т. н.

ПЛУВАНЕТО И ПЛУВНИ СПОРТ са отлично средство за полезен отдих. Не е ценна почивката на отпускане, ако човек предпочита да лежи на плажа само от време на време, а да се вълнува във водата, вместо да изучава плуването. Такъв човек сякаш съзнателно е решил да стартира рано, още на 45 години, малки своята умствена и физическа работоспособност, своя жизнен потенциал и дълголетие. Нима това не е удоволствие, което изпитва човек, когато плува в морето, рибарин, в обедния зной, вечер, когато слънце или дори нощем гоната пътека, не е отлично средство за отдих и възстановяване на силите! Това чувствено накарало много поети и художници да създадат неповторими есеи, картини за морето, за плуването...

Пред органите на БСФС, други ведомства и организации постави сериозни задачи развитието на плуването, на водния спортен майсторство. Степен на майсторството зависи от масовостта на плуването — и преди всичко разпространението му сред младежите. Колкото повече деца умеят да плуват, толкова повече ще бъдат таланти, толкова повече ще бъдат конкурентите във всеки един от всяко състезателно разстояние равнованието в спорта радостен прогрес!

Ако искаме да имаме здрава и хигиенни навици, с хармонично тяло, с добра умствена работоспособност, гурност в себе си на сушата, ако искаме да имаме постижения от голяма височина, трябва да насочим вниманието си на плуването на децата, мисляме на ония форми и методи, които ще ги включим в системата на плуване. Това е не само необходимо!

Климент Билалов
старши научен съветник

ТАКА БЯГА ВЛАДИМИР ДУДИН...

Владимир Дудин през 1969 г. сензационно подобри световния рекорд на 3000 м с препятствия. През следващата година той бе трети на европейското първенство в Атина, където шампион стана Михаил Желев, а през миналия сезон победи с лекота на финала за купата на Европа.

Неговият стил при преминаването на водното препятствие е смес от сила и солидност. Специалистите и на първо място френският треньор Роже Тома, направил обясненията на кинограмата, която предлагаме, считат, че Дудин преминава ефективно препятствията, мно-

СНИМКИ 1 И 2. Дудин подхожда отлично към препятствието. Трупът, раменете и ръцете са в отлично равновесие. Той атакува със сгънат крак и това не допуска „връщането“ на таза назад.

СНИМКА 3. Мощният тласък е завършил и десният крак вече има опора на препятствието. Ръцете остават ниско. Всички сили са ориентирани напред.

СНИМКА 4. Това положение на Дудин е от

капитално значение. Силите са насочени напред, а не нагоре. Десният крак, опрян върху препятствието, е достатъчно сгънат, но таза остава високо.

СНИМКА 5. Десният крак се изправя. Силите още са насочени напред. Напред са раменете и ръцете. Левият крак е сгънат добре.

СНИМКА 6. Една фаза от отскачането преди приземяването. Много добро общо рав-

новесие на тялото. Левият крак е досега сгънат, за да няма мъртво време при приземяването във водата.

СНИМКА 7. Приземяването е много уравновесено върху левия крак. Горният крак е в същата ос. Раменете са повдигнати, за да се избегне спадане на тялото. Ръцете не надминават височината на раменете.

СНИМКА 8. Моментално подновяване на бягането без мъртво време.

ГОЛЯМАТА ЛЮБОВ НА МАЛКИЯ ГРАД

▲ СРЕЩАТА Е СЕРИОЗНА — макар и приятелска. Съперници на площадката са волейболисти от втори цех на ДИП „Кристал“ и на противопожарната отрана.

◀ СТАРТ РЕДОВЕН! Въпреки че не всички малки плувци са овладели техниката на тръването, с труд и упоритост под погледа на треньора скоро грешките ще изчезнат.

Системата се неотдавна отчетно-изборна конференция на физкултурно дружество „Чепинец“ във Велинград затвърди впечатлението за ведър и решително на Политбюро на ЦК на БКП от 2. IX. 1969 г., преценено и демократично огледа изминатия път, решително осъди слабостите и грижливо подбра кълновете, дали добри плодове. Специалният съвет на ГК на БКП избистри насоките и конкретизира целите, а при това перспективна програма до 1975 г. определи ясно задачите. А те са горещи и с далечен прицел. Оживлението в работата на дружеството, на секретариата и съветите за физкултура и спорт, настъпило в краткото време след конференцията, сочи верния път.

Разбира се, първата (и най-голяма) любов тук е плуването. От Каменица до Клептуза — всички знаят и се гордеят с имената и успехите на първите велинградски плувци: Г. Костанов, бронзов медалист от световното първенство по водно спасяване, А. Николова, рекордьорка на страната на 100 и 200 м брус, Н. Петров, Хр. Доксанов, Г. Пеев, националните Г. Пандев, П. Благов и Г. Узурев и следващите ги В. Велев, Д. Пеев, Сн. Тунева, Р. Попова, Р. Каръор, Б. Шопов, П. Вранчев... А освен това от тях нямат и 16 години!

Думи на признателност към дружеството, секцията и треньорите отправят и ста стотици деца и родителите им. Това, че са ги сприятелили с този прекрасен и полезен спорт. Броят им само през миналата година е около 1000 души, програмата за този сезон предвижда още толкова необучени плувци. Секцията по плуване на „Чепинец“ начело със своя неоспорим председател Д. Главинев извърши огромна организаторска работа с помощта на ГК на ДКМС и на районните ръководители са изготвили списъци на всички ученици, които не знаят да плуват, те са разпределени по месеци и групи, по басейни и преподаватели. За летищата в горските лагерни спазоването са опазвани подготвени спасители и треньори. Базата е увеличена двойно — в басейна на ДСП „Балкантурист“ (често ползуване през курортния сезон за жалост е ограничено) и в тази година обучение ще се дава и на басейните на завод „Кристал“ и на „Геоложки проучвания“, заедно с шестте треньори А. Митров, Ив. Гуталов и преподавателя П. Крижанов ще работят още пет хорватски треньори. Предварителната база създадените вече традиции излизат по басейните са гарантирани, че цифрата 1000 ще бъде надвишена. Наред с обучението по плуване в плана на секцията са включени и много масови състезания, традиционни прелувания, градски първенства и турнири. Разговорите с децата и родителите разкриха една от причините за любовта към плуването: добрите плувци на града са съвсем такива много добри ученици, умни и възпитани младежи. А всичко това се свързва с името на треньора А. Митров, който повече от 10 г. всеотдайно обучава и следи възпитаниците си, съветва, помага, сръбни се с родители и учители, убеждава. Така родителите са спокойни за готовност водят децата си на басейна, а често и сами плуват с тях. Но колкото и парадоксално да звучи, досега в плуването е по-малко на „чужд терен“! Дружеството не разполага със собствен басейн. Невъзможно има решение за постръването на 50-метров закрит басейн, но плановете още не са готови и строежит все не започва. Запоява строителството и на „кооперативния“ басейн на трите предприятия ДДЗ „Г. Димитров“, ДИП „В. Сонов“ и ДСП „Българизет“, на този 2-о основно училище. А зубав имер в това отношение има в сая град: „Бисерът“ на „Кристал“, то работниците от това предприятие наричат своя новостроен басейн. Благодарността им е насочена към директора Г. Ушев, главния инженер Г. Вџтов и към маймения „виновник“ за чудесната приивка — главния счетоводител Ив.

Божков. Ските са вторият основен спорт за дружеството, а Велинград е дългогодишен и известен ски-център. Напоследък обаче се оказва, че Юндола е и близко, и далече за велинградските скиори. Поради недостатъчния сняг (а и поради сериозните организационни слабости) в последно време се забелязват тенденции към отстъпление от предишните позиции. Наред с плуването леката атлетика и борбата също изправят снега.

ТРЕНИРОВКА С НАСТРОЕНИЕ — хринометърът на треньора Тодор Гълев показва, че пионерките лекоатлетки, които са окръжни първенци, и в бъдеще могат да разчитат на победи.

Първият секретар на ГК на ДКМС Г. Пашов спомена само две имена на комсомолски секретари — П. Марикова от РСКУ и Т. Тетимов от ТПР „В. Пеева“, където физкултурата е ежедневие за младежите. А гимнастиката? Бледото огнище, което тлее в 3-о основно училище с усилията на преподавателката Ив. Илинова, не топли...

Завършен е стадионът, пистата е застлана с шамот, закупен е тепих. От април работи и щатен треньор по борба, който вече е събрал повече от 100 младежи и деца. На особена популярност в града се радва волейболът. Представителните състави са окръжни първенци, а мъжете се готвят да играят в „Б“ група. Той е любим спорт и на работниците и служителите. Провежда се стегнато градско първенство с участието на 10 отбора, има и добра база — закритата зала на стадиона и 17 волейболни площадки. Грижата на секцията е те да не обрасват с трева, каквито случаи все още има. Както на много места и тук всеки следобед по улици и махали, заводи и учреждения се чува: „Хайде на футбол“, което значи, че 18 отбора с над 350 участници се състезават по турнирнокръговата система в два сезона за неградите на ГК на ДКМС. Разбира се, грижите за представителния отбор не отслабват. Задачата е с местни

Предвиденото в програмата и онова, което с очите си видяхме, показват, че и малкият град може да крачи с крачките на големите и силните, когато с това се заеме цялата общественост, когато има разбиране и чувство за отговорност, когато е налице грижата за хората. Велинград е прегърнал повелата на партията и съзюжда своето светло бъдеще. Защото това е повелата на славните чепинци, такъва бе заветът и на тяхната безсмъртна Вела...

Велинград — София

Снимки: Благой АПОСТОЛОВ

ТРЕНЬОР И СЪСТЕЗАТЕЛИ

— Кои качества на състезатели и треньори, освен спазването на високите спортни натоварвания и съвременната методика, придобиват особено значение в сегашния етап на подготовката?
— Какви трябва да бъдат взаимоотношенията между състезатели и треньори?

С тези въпроси се обърнахме към партийния секретар на ЦС на БСФС и председател на съвета „Индивидуални спортове“ Славчо Тепавичаров.
ЧУВСТВОТО ЗА ДЪЛГ
Чувството за дълг пред родината и спортния колектив се проявява не само на спортния терен, на ринга или в басейна. Преди всичко то е в основата на тренировъчната работа, в готовността да се поставят общите интереси над личните. Всички любители на бокса познават носителя на медал от европейско първенство Симеон Георгиев. Но сега неговият талант се губи в неговото безволие. Симеон Георгиев не замича тази година за Мадрид само защото не намери сили в себе си да спадне с килограмите до своята категория! Любовта му към газирания вода, изглежда, надви стремежа му към европейския ринг!

За силата на човешката воля и за високо чувство за дълг пред родината ни даде пример друг боксьор — Петър Петров. По тактически съображения беше не обхотимо на европейското първенство да се представи в полета от неговата категория. И той успя само за един месец да намали 14 килограма от своето тегло, нещо, което е свързано с голяма доза аскетизъм и волеви усилия. Загребният Николай Колев си

счупи крака. Това нещастие ели минираше цялата лодка, която е една от надеждите ни за Мюнхен. Няколкомесечното прекъсване означаваше крах на всичките ни планове, рухваха много надежди... Но Николай показа голямо трудолюбие, успя да запази своята спортна форма и по време на принудителното бездействие. Когато отново се върна в лодката, увлече с примера си и другите. В резултат на това на Голямата московска регата момчетата заеха III място — най-големият успех на наша академична четворка.

ВЗИСКАТЕЛНИ И СЪРДЕЧНИ
Спортната победа или рекордът означават почти винаги, че между треньор и състезатели се е получила добра спойка. Когато мисля по този въпрос, пред мен винаги изпъква образът на Иван Абаджиев. Той не само общува със състезателите си, но и отлично познава характерите им. „Много се е „навил“ — ми каза веднъж за един състезател. — А на вие ли се толкова, и постиженията му падат. Ще поизляза с него, ще го поразведа да разгледа града...“

Треньорът чиновник не вижда живите хора зад цифрите и плановете. След време и неговите състезатели добиват също чиновническо отношение към спорта. При

мер за топлота и човечност при своята работа ни показват редица съветски специалисти, които помагат в нашата работа, като Бухарин (кану-калк), Никаноров (бокс). Състезателите лесно се привързват към такива треньори: взиска телни, но и сърдечни. Треньор от този тип решава вярно и успешно въпроса за възпитанието на спортиста. Защото най-добре възпитав добрият пример, добрата, а не служебната дума... Тежко се работи, когато един треньор не може да влияе другояче на своите състезатели освен по административен път. Такива са някои случаи при спортната стрелба, където през тази година се появиха неудачи при подготовката на призьора от световното първенство Веселин Петков.

Кои са новите черти, новите искания към състезатели и треньори? Спортистът преди всичко трябва да постигне висока степен на контрол над своята психика. Той трябва да получи такава нагласа, че да постигне най-добрите си резултати в точно определено състезание. Иначе от цялото му трудолюбие и подготовка има малка полза. А съвременният треньор трябва да притежава освен специални знания и висок интелект и високо политическо съзнание, да бъде обаятелен образ за подражание.

ЕДНА ОТ НАДЕЖДИТЕ — 14-годишната Снежана Тунева има много добри постижения на 100 и 200 м свободен стил — съответно 1.13,0 и 2.37,5 минути.

Армейците с 14

— За читателите ще бъде интересно да видят корените на успеха на ЦСКА „Септемврийско знаме“!

Поръчката беше задължаваща. Когато намерих (по моему...) опорните точки на победата и на бъдещия материал, реших, че е далеч по-разумно, преди да развия своите тези, да ги подплатя със съответната доза примери, суперлативи и т. н., да ги споделя със старши треньора на отбора Манол МАНОЛОВ.

Разговорът с младодилкия и все така свеж „наставник“ на армейските футболисти, който и сега те кара да съжаляваш, че не е на терена, а на треньорския пулт, беше интересен. Намеси се и началникът на отбора Крум МИЛЕВ.

И вместо очерк, репортаж или коментар реших, че е по-добре да споделя с читателите тезисите на неопубликувания материал и коментара на Манолов и Милев.

Шампионът спечели титлата със сем закономерно. Корените на успеха трябва да се търсят в отличната физическа подготовка на отбора; в онзи ярко изразен нападателен стил, който те кара да познаеш отбора дори ако бъде преоблечен; в непреклонната стръж към победата, към изтъръгането на всичко, което предлага всеки мач; в изкристилизирането в едно колективно начало на таланта и възможностите на всички играчи — от „звездите“ до новациите.

МИЛЕВ: „Основите за нашата 15-а титла са по моему три — организираността на строго научни основи тренировъчен процес, задълбочената работа на старши треньора Манолов и неговите помощници, отношението на състезателите, които разбраха, че за да станат шампиони, трябва да направят много.“

МАНОЛОВ: „Стана дума за тренировките, за моя маниер на работа. Но онези новости, за които ще говоря, са заслуга и на началника на отбора Крум Милев, и на треньора Ковачев, и на лекаря д-р Запрянов, и на масажиста Запрянов. По-важното е, че ние бяхме ръководство, което се стремеше и да води отбора, и да бъде част от него. Мисля, че успяхме — нямаше нищо друго освен сплотяване в името на общата цел.“

И нещо ново — помогна ни много

научният център на клуба. С неговата апаратура проверихме отделните качества на нашите играчи, насочихме усилията си там, където те са най-слаби. Апаратурата е обективна, от нея не може да се скрие нищо и препоръките ѝ бяха закон и за нас, и за състезателите.

Нищо не може да избяга и от видеоманитофона. С него записахме и цели игри на нашия отбор, и действията на отделен играч. Понякога и на тренировка. После всеки сам може да се види — веднъж, два пъти или повече как е играл, как се е готвил. Няма място за оправдания, за спорове — пуснеш видеозаписа, вземеш хронометъра и изведнъж става ясно кой колко е играл, кой как е тренирал... Пак с видеоманитофона разкривахме секретите на своите противници — записахме техни срещи, анализирахме подробно играта им.

Стана дума и за нападателния стил на нашия отбор. Лично аз не обичам да говоря на тази тема. Защото повече се говори, прави се малко. Ред отбори още не знаят на какво са способни, когато заиграят нападателно. Спомняте ли

си нашия мач с „Марек“? Съперниците ни изнемогваха 80 минути, когато само се бранеха, а после само за 10 минути ни създадоха толкова неприятности. Просто започнаха да нападат... А има и състави като „Академик“, които правят „бетони“ от най-стара проба. Каква полза има българският футбол от това? Изобщо имам органическа омраза към защитните варианти. И докато съм треньор на ЦСКА „Септемврийско знаме“, отборът никога няма да играе защитно — и в София, и в страната, и в чужбина. Изобщо срещу защитната игра трябва да се вземат мерки!“

АВТОРЪТ: „Нима може да има други мерки освен опровергаването на този начин на игра на терена!“

МАНОЛОВ: „Има... На треньори, които насаждат този стил, трябва да се забрани да работят в „А“ групата. А и съдиите следва да са безкомпромисни срещу обикновено грубата игра на онези, които само се защитават.“

Колективът на армейците бе по-сплотен от всякога. И всеки вля своите сили, за да се превърнат малките речен в пълноценен ден планински бързей, способен да помете всичко по пътя си. И все пак големите личности този път бяха Пенев и Якимов.

МАНОЛОВ: „Пенев игра блестящо след зимното ни турне в Бразилия. То ва е най-силният му полусезон. Той вече „стои“ там, където е най-силен, на последна позиция. Случаят с Якимов е друг. Той игра по-силно през есента. Той се травмира лесно, старите му наранявания се „обаждат“ също. Но така или иначе, Якимов стори онова, което Жеков не правеше в това първенство — акара много голове.“

За Жеков. Мнозина виждат единствено реализаторските му качества. Но той е прибавил нещо ново в играта си — стреми се да играе на широк фронт, има чудесни хрумвания, изнедаващ пас. След мача с „Локомотив“ в Пловдив му казах, че един ден ще стане конструктор на ЦСКА. Шегата е шегата, но в нея винаги има и малко истина.

Ние имаме двама силни и равностойни вратари — Йорданов и Филипов; Никодимов е барометър за играта на отбора, макар че влиза трудно във форма — през пролетта той не разгърне всичките си качества. През следващия сезон ще разчитаме много на

младите — на Атанасов, Марашлиев, Чалев, Зафиров, Б. Колев, Тишански. Те ще играят повече. В завършилото първенство нямаше право на експерименти.“

Като очакваме участието на армейците в турнира за купата на европейските шампиони, не можем да не изтъкнем, че в отбора има постове, които не са на равнището на останалите. Левият защитник Гаганелов вече е на години; в средата на терена играе Денев, който през тази есен завършва военната си служба; когато Якимов е изтеглен назад, няма втори център-нападател.

МАНОЛОВ: „Не мисля, че в нашия отбор трябва да се правят генерални

промени. Ник Гаганелов, но още и Чалев играе още по-добре, ще остане сл резерв Трън който от нов ва. Той мож нападеният, средата на т

АВТОРЪТ: футболисти, шампионския МАНОЛОВ воря на този

... Но вс то до на той ли ар

Пътят към всяка победа минава и през трудни в тях осигурява крайния триумф...

1 Срещите с „Ботев“ (Враца) бяха трудни за новосигурни от тях добър актив...

2 Равенство в директния двубой с единствения съесента! Якимов реализира свободен удар пред вратата

3 Понякога на ръководството е по-трудно. От дяв чалникът на ЦСКА „Септ. знаме“ Мишо Микюлаш, А Никола Ковачев и масажистът Запрянов...

4 Труден бе и мачът с „Академик“. Жеков, който бедния гол в „двайсетия час“.

АНКЕТА

Старт

След завършването на всеки футболен шампионат редица награди възнаградяват усилията на цели отбори, и на отделни играчи. И все пак съществува празнота. При това — съществена. Не се излъчва най-добрият играч на първенството... Тъй както се прави примерно сред съдиите.

Редакцията на „Старт“ реши да запълни този пропуск и организира анкета сред онези спортни журналисти, които следят най-редовно първенството и го отразяват чрез печата, радиото и телевизията.

Всеки от анкетираните посочи по трима футболисти, като имаше предвид само проявите им в първенството. Класирането бе извършено, като на първа във всяка листа се присъждаха 3 точки, на втория — 2 и на третия — 1 точка.

Ето преди всичко листите на анкетираните журналисти:

ДИМИТЪР ПЕНЕВ (ЦСКА) бе най-добрият футболист в първенството

1. Александър ЯСНИКОВ („Народен спорт“): Пенев, Бонев, Якимов.
2. Андрей КОЖУХАРОВ („Народна младеж“): Пенев, Бонев, Митков.
3. Ангел ИЛИЕВ („Кооперативно село“): Пенев, Бонев, Б. Колев.
4. Богомил ЯНКОВ („Работническо дело“): Бонев, Пенев, Г. Василев.
5. Веселин ЛЕСИНГЕРОВ („Старт“): Пенев, Якимов, Бонев.
6. Димитър ПОПДИМИТРОВ („Народен спорт“): Пенев, Бонев, Митков.
7. Димитър СИМЕОНОВ („Труд“): Тасев („Ботев“—Вр), Пенев, Бонев.
8. Иван ТЕРЗИЕВ („Земеделско знаме“): Бонев, Пенев, Мл. Василев.
9. Иван ДЕЛЧЕВ („Антени“): Митков, Бонев, Г. Василев.
10. Иван ЖЕЧЕВ („Старт“): Митков, Якимов, Пенев.
11. Кирил ЗАХАРИНОВ (БТА): Пенев, Бонев, Митков.
12. Климент СИМЕОНОВ („Поглед“): Пенев, Райков, Бонев.
13. Марин ХРИСТОЗОВ („Жар“): Пенев, Якимов, Бонев.
14. Милко СТЕФАНОВ („Футбол“): Бонев, Пенев, Тасев („Ботев“—Вр).
15. Митко ЕКСЕРОВ („Старт“): Пенев, Бонев, Якимов.
16. Митко ЧУКОВ (Радио София): Пенев, Бонев, Райков.
17. Николай КОЛЕВ (Българска телевизия): Бонев, Митков, Пенев.
18. Петър ПЕТРОВ („Работническо дело“): Бонев, Митков, Пенев.
19. Петко АЛКОВ („Народна армия“): Пенев, Якимов, Бонев.
20. Петър ПЕТРОВ (Радио София): Якимов, Бонев, Пенев.
21. Петър Герчев (кор. на „Н. спорт“ — Варна): Якимов, Бонев, Б. Колев.
22. Стефан НОЙКОВ („Вечерни новини“): Пенев, Бонев, Г. Василев.
23. Спас ТОДОРОВ („Футбол“): Пенев, Бонев, Жечев.
24. Симеон ВАСИЛЕВ („Земеделско знаме“): Пенев, Жечев, Райков.
25. Станко СТОЯНОВ (кор. на „Н. спорт“ — Пловдив): Бонев, Пенев, Г. Василев.
26. Светослав ОБРЕТЕНОВ (кор. на „Народен спорт“ — Плевен): Пенев, Бонев, Митков.
27. Христо ГЕОРГИЕВ („Отечествен фронт“): Бонев, Тасев („Ботев“ — Вр), Пенев.
28. Цанко АЛЕКСАНДРОВ („Отечествен фронт“): Бонев, Якимов, Митков.

И така на първо място застана нашият изтъкнат футболист, капитанът на отбора шампион:

1. ДИМИТЪР ПЕНЕВ (ЦСКА) — 60 т.
2. ХРИСТО БОНЕВ (ЛОК. ПД) — 55 т.
3. ДИМИТЪР ЯКИМОВ (ЦСКА) — 18 т.
4. Митков (ЛС) — 15 т.
5. Тасев (Б. Вр.) — 6 т.
6. Василев (Лок. Пд) — 4 т.
7. Райков (Б. Вр.) — 4 т.
8. Жечев (ЛС) — 3 т.

9. Колев (ЦСКА) — 2 т.
10. Василев (Ак) — 1 т.
Редакцията на „Старт“ честити на Димитър Пенев първото място в първата анкета на илюстрирания спортен седмичник и му пожелава успех в следващите прояви на първенството.
А за почитателите на неговия талант и майсторство в следващия брой ще поместим голяма цветна снимка.

«НЕ ТЪРСЕТЕ МОЙ ЗАМЕСТИНИК»

Този път Димитър Якимов ни се стори друг — по-разговорлив, по-оживен. Титлата, която носи не за първи път, му изглежда толкова скъпа, колкото и първото място сред голмайсторите. Как иначе — това е толкова хубаво допълнение към богатата му футболна биография.

— Какво отличава тазгодишната титла на ЦСКА „Септ. знаме“ от миналите? — Осигурихме я много рано! Още в средата на пролетния полусезон бяхме убедени, че ще я спечелим. Затова се и поотпуснахме. Иначе — титла като титла!... Жалко, че за нея се борят само два отбора.

— Не мислите ли, че и „ЖСК—Славия“ може да има претенции в следващия полусезон?

— Добър отбор са „черно-белите“. Но отбор на момента. Една загуба може да го извади от строя...

— Как се чувствувате като голмайстор?

— Направо казано — превъзходно. Голът е велико нещо. Дава ти самочувствие. Повече от всичко останало те кара да се чувствуваш добър играч. И още нещо — един гол заличава по-слабите ти прояви в един мач. Щастлив човек е голмайсторът!

— Как стана така, че едва след близо 300 мача в „А“ РФГ стигнахте до върха на голмайсторите?

— Ще открия една своя тайна, няма защо да я пазя повече. Винаги съм се стремил да помогна на някой от съигращите си да бъде най-добър реализатор у нас. През миналата есен вкарах няколко гола. Хареса ми... И се стремях да вкарам още! Мисля, че не могат да ме обвиняват, че съм играл егостично, че не съм създавал възможности и за партньорите си.

— А с малко повече усилия можехте да спечелите една от наградите на „Франс футбол“...

— Във футбола всеки ден се открива нещо ново... И аз — след толкова години! — разбрах, че колкото повече искаш да вкараш гол, толкова по-трудно

го правих.

— Можете поне да изпълнявате дузпите... — Пак тези дузпи! Добре, ще обясня. Няма играч, който да е сигурен, че реализира всички дузпи, които бие. А пропуск от този род ме разстройва. И то само за един мач, а за повече. Шампиони сме, а аз все си мисля за тази дузпа, която пропуснах срещу „Левски—Спартак“ в срещата за купата...

— Вероятно Ви тежи, че вече Ви причисляват към ветераните.

— Какво да се праши — години...! Все пак мисля — преди време Ви казах същото — да играя още две-три, дори четири години. Тайната ми е известна. Трябва отлична подготовка — стремеж се да тренирам най-пълноценно. Нужен е режим — спазвам го почти безупречно. Отпускам се много рядко. Знам, че сега не се възстановявам така бързо, както преди десет години.

— А как се чувствувате на терена?

— Преди години играех никак интуитивно. Просто без да му мисля много... Сега — улавям се често в това — обмислям всеки свой ход, старая се да предвидя по-нататъшния път на комбинацията на своя отбор, да отгатна намеренията на съигращите си.

— Играе ли Ви се в националния отбор?

— Разбира се. Искам да допринеса за решителна победа на нашия отбор на голям мач в чужбина. Казвам в чужбина, защото имам някакъв комплекс от стадион „Васил Левски“. Сега не ме предяждат в „А“ състава. Ще направя всичко, за да докажа, че имам право да се върна в него. Бях принуден да доказвам толкова неща като футболист. Мисля, че успея. Дано успея и сега!

— Казват, че младият Трънков може да бъде Ваш заместник в ЦСКА...

— Трънков е чудесен техник. Трябва обаче да прибави към това повече сила и бързина. Без тях вече не може. Но все още е рано да се мисли за мой заместник...

... в Бразилия през зима... да се счита подготовка за пролетния полусезон за пълноценен!

— Турнето в Бразилия ни поведе извънредно много. Причината за отсъствието в играта ни след 8-ия кръг е в паралелното участие на ред наши състезатели и в първенството, и в националния тим. Сега вече не се приключват дълги прекъсвания на националната. Състезателите дават в представителните отбори всичко, на колкото са способни. За нас е много трудно да ги възстановим само за ден-два след мач на националния отбор. И от това, и — особено! — от отпускането, което неминуемо следва голямото физическо напрежение.

АВТОРЪТ: „Но това не е нещо ново в световната практика...“

МИЛЕВ: „Там са свикнали с друг цикъл — в чужбина много често играят два пъти седмично.“

МАНОЛОВ: „Ние винаги ще правим всичко за националния отбор, ще подготвяме колкото може по-добре нашите първи играчи.“

— Имате предложения за работа в чужбина. Какви са Вашите намерения? — От Сирия, Кувейт и Етиопия получих интересни покани. Може би ще приема някоя от тях...

... Манолов изглеждаше откровен. Но няма не е известно, че не е от хората, които напускат своя пост!

И затова още отсега му пожелаваме „на добър час“ в турнира за купата на европейските шампиони!

Митко ЕКСЕРОВ

ШАМПИОНИТЕ без футболни обувки

Вие познавате отлично шампионите. Знаете силните и слабите места на всеки от тях, любите им трикове. Неведнъж познавате следващия им ход...

И в същото време знаете твърде малко за тях, когато са без... футболни обувки, когато са далеч от терена и трибуните.

Много неща ги сближават. И все пак са твърде различни.

... Голмайсторът на първенството Якимов обича джазовата музика. И се увлича много по модерните танци. И не крие своите възможности:

— Вече съм овладял отлично тангото!

... Цветан Атанасов пък е страстен рибар. Може би като малък е прочел, че това е любимото занимание на Лев Яшин. Но — поне засега — никой не е виждал рибата, уловена от автора на решителния гол на първенството.

— Цецо е рибар и половина — твърди все пак Никодимов. Може би точно той е вкусил тайно от другите клен, шаран или дори истински сом.

... Ако Петър Жеков бъде принуден да се откаже от футбола, вероятно ще смени обувките с каска на автомобилния пилот. Или ще се отдаде на плуването, защото е чест гост на плажа на Баня. А може би и на двете заедно.

— Искаш ли да караш по-често колата, вкарвай повече голове! — не на шега го съветваше Филипов току преди края на първенството.

... Нищо не може да уплаши Марашлиев

и Б. Колев — твърдят най-запалилите привърженици на армейците. Но преди няколко дни уточниха часа, в който всички състезатели трябва да се ваксинират срещу холера. Не дойдох само Марашлиев и Колев. Не се обадиха на медицинската сестра и в следващите дни. Припомниха им, че в Палма де Майорка не приемат без такава ваксинация. И чак тогава склониха.

... И всеки има свое любимо занимание, свое хоби. Йорданов обича киното, оперетата, театъра; Филипов се застоява над книгите и на тенис-корта; Зафиров обожава шахмата; Пенев — срещите с приятели („Каква приятна отмора, особено ако не говорим за футбол?"), инж. Чалев — техническата литература, Денев — шофирането и хубавите филми, Марашлиев — екскурзиите и волейбола, Данчев — филмите и природата, Б. Колев — джазовата музика.

Но и Зафиров, и Пенев, и Гаганелов, и К. Станков, и Никодимов, и Атанасов предпочитат преди всичко приятните часове в семейната среда...

А треньорите на отбора? Манол Манолов се застоява повече от всички на стадиона — все има още нещо, което трябва да свърши. Иначе трябва време и за семейството, за съпругата, за сина Тома, който е студент в Инженерно-строителния институт, за малката Милена, жизнена и пъргавя като... баща си. А Никола Ковачев обича народната музика. Особено когато изпълнител е самият той...

ГОЛЯМАТА ТЕМА НА СЪВРЕМЕНОТО КИНО

В последните няколко години борбата за медали на международните кинофестивали на спортния филм е не само малко разгорещена от тази на световните първенства. Редица страни се готвят особено сериозно за нея и по екраните вече гледате филми с изключително високи художествени качества. Миналата година се състояха 6 международни кинофестивала, посветени на спортния филм, и даже само по тази цифра спортната тематика е вече рекордър. Страни като СССР, САЩ, Япония, ГФР вече произвеждат от 30 до 70 филма годишно. Главно филмите на тези страни се конкурират в Кортина д'Ампецо — най-стария фестивал, състоял се за двадесет и шести път в Оберхаузен, Гренобъл, Тренто, Будапеща и югославския град Край.

Под влиянието на социалистически страни — особено на СССР, Унгария, Полша и Чехословакия — спортният филм постепенно се освобождава от сюжети като катастрофи и раздухането на агресивните черти в човешката психика. Сега физическата култура от екрана е приятел на хората, спортистите са показани като живи хора, с техните удачи и неуспехи, с техните човешки черти и труден път към рекордите. Такива са героите от съветските филми, печелили няколко пъти Голямата награда на Кортина д'Ампецо за най-добра цялостна програма, по този път вървят и редица страни, включително и някои развиващи се, при които спортната тема е и темата на техните първи филми — Тунис, Малайзия и пр.

ТЪРСЯТ СЕ АЙЗЕНЩАЙН И ДОВЖЕНКО

Когато се говори за спортния филм, обикновено се разбира хроникалният и научно-популярният филм. Пълнометражният филм със спортна тематика е другата страна на медала, а тук социалистическите страни трудно могат да се похвалят с нещо забележително.

Независимо от хуманната страна на сюжета — като се започне от „Вратарят на републиката“ и се свърши със „Секундомер“ — съветските филми, както и тези от Чехословакия, Полша и пр. си остават на едно средно художествено равнище. Те още не са намерили своя Айзенщайн или Довженко и множеството великолепни кинематографични ситуации, с които е богат спортът, така си и остават неизползвани. Игнорирайки тази тема, киното пропуска една богата възможност да действа като възпитател.

ТРЕНЬОРЪТ С КАМЕРА

Но да оставим настрана художествения филм, където и излята на шата кинематография е почти символична, и да се върнем към разцфтяващите късометражни жанрове.

Треньор с камера — това вече е обикновена картина. Но не и у нас. Виждали сме и виждаме тези малки, акуратни, усмихнати японци, които за едно десетилетие навъртяха толкова кинолента, че с нея може да се обиколи земята. Но земята сега я обикаля не лентата, а техните спортисти, които научиха от киноекрана почти всичко, което знаеха европейци и американци. Научиха и сега все по-често слушаме четирите стиха на най-стария в света химн и гледаме изгриващото слънце, развяващо се по спортните пилони. Всички страни, които се готвят сериозно за олимпийските игри в Мюнхен, имат богати филмотеки, в които техните противници просто са различени на стотници хиляди кадри и са винаги на разположение на треньори и състезатели. Помним признанието на югославския баскетболен треньор Жеравица, че първата сензационна победа, която баскетболистите му постигнаха срещу отбора на СССР, била резултат на няколкоседмични анализи на играта на всеки съветски баскетболист с помощта на филмите, които притежавали.

Кинолентата открива както собствения грешки и достойнства, така и силните страни и недостатъците на противника. Използуваше я още Джо

Луис, който закупи филма от жените си срещу Макс Шми проседя пред екрана дълги ри, докато „разбра“ против и му предостави съкрушителна зана.

Има и наши треньори, които ват кинокамерата. Но те са Все още са малко и тези, които се примиряват с липсата на точно учебни и „разузнавателни“ филми. И това ни коства скъпо — много повече, от лентата, която ще „изхаби“ мерките, които трябва да купим.

СИЛАТА НА ЕКРАНА

„Популярните“ или по-точно, филмите, които трябва пагандират физическата култура имат най-голям дял в рора на фестивалите, за които нах в началото. Те вече не са спортната тема тесногръдо. стът в тях не е вече само една: режим — тренировка — зане — победа — слава... те филми от този жанр разкриват душата на спорта, хармонията на човешкото движение, морала на спортиста, отдаващ на те си години на една идея-образ от екрана могат да ват и да учат младото поколение-добре от всяко напътствие брошура и лекция. „Тази тега“ [СССР] учи хората да трудностите не само в спорт възбеще. В „Напред Унгария“ ските кинематографисти ни показват как киното може да повдигне чувствението на един народ. ците със своите „Младежки подтикват децата към спорт. НАШИЯТ ФИЛМ — ДЛЪЖНИ СПОРТА

Що се отнася до нашите успехите ни не са кой знае колко забележителни. Засега в е все още „да има“ спортни а не „какви са“. Произведох колко филма и някои се учу що сред няколкото творби ни ди нещо гениално. Много пр високо качество може да си не сред 3—4, а сред 30—40. Сега с нетърпение очакваме та на Д. Братанов, посветена лемия наш борец Дан Колов. чко личи, че това ще бъде денне с голяма възпитателни Ще ни разкаже за славния ски борец, който се бореше зи години както срещу своите противници на тепиха, така „прелестите“ на буржоазно шество.

Климент ВЕЛИ

НА СНИМКИТЕ: Кадри от новия документален филм на Д. Братанов за Дан Колов.

БАСКЕТБОЛИСТЪТ С НАГРАДИТЕ НА ЗЛАТНИЯТ ОРФЕЙ

Йосиф Цанков — това име в днешния век на музикални фестивали, магнитофонни записи, грамофонни плочи, телевизия и почти непрекъсната музикална радиопрограма — едва ли е необходимо да се представя. Приятелите му го наричат Йожи и сякаш търсят в това умалително известна компенсация, начин за приближаване до този голям — в пряк и преносен смисъл, музикант и човек. Неговият 194-сантиметров ръст всъщност е респект, талантът на неговото музикално дарование — също. От 1965 до 1971 г. той получава 10 награди само на фестивала „Златният Орфей“. Най-често това е „Наградата на публиката“, защото песните му, в които няма нищо самоцелно и нищо изкуствено, покоряват еднакво успешно и млади, и стари. Дори и най-отричащият забавната музика познава поне някоя от мелодията на „Танго-фантазия“, „Птици мои“, „По

на юнгата“, „Облаци“, „Поевей, ветре“, „Пролет моя“... Със своите над 400 творби, записани на грамофонни плочи, Йосиф Цанков просто е влязъл в почти всеки български дом. Па и не само в българския дом... Лили Иванова, Маргрет Николова, Паша Христова, Йорданка Христова вече дълги години черпят с пълни шепи от неговото творчество...

Но защо става дума за всичко това в едно спортно издание? Отговорът е много прост, но малцина го знаят. Йосиф Цанков е един от пионерите на нашия спорт.

— И на времето най-популярния спорт беше футболът. Но моят ръст сякаш не ми даваше право на избор — увлякох се в баскетбола и волейбола. По това време, разбира се, нямаше особено разграничаване по спортове. Който си беше спортист — игрваше почти всичко. През лятната

дион „Народна армия“. Идвахме с комат хляб и сирене и не се прибирахме до вечерта. „Тренирахме“ почти всичко. Скачах и висок скок, тровен скок, бягах на 400 м. В подготовката ни влизаше и постройката на различни игрища. Помня, че големият наш бегач Григорий Педан беше дошъл да работи също на терените. Хато ни видя да тичаме, съблече се и каза, че иска да се надбягва с тези, които минаваха за „истински атлети“. Те се съгласиха да се състезават. И загубиха.

Спортистите от тези години — Кален Ганчев, Любен Дойчев, Педан и другите — заслужават голяма почит, защото с всичко трябваше да се справят сами. Новите методи на тренировка трябваше първо да изпробват на себе си.

Баскетбол започнах да играя в „АС—23“. Събрахме е няколко ентусиасти от колежа в Цариград и

„Славия“, „ФК—13“. Играехме в собствени екипи. От всичко само флажелките ни трябваше да бъдат еднакви. Взимахме ги по време на официални мачове на заем от футболите.

— Чел съм, че сте играли официални международни мачове в сапо на на тогавашното Казино. От тава на висял скъп полилей и българи, и румънци били предупредени, че ако го спунат — ще го плащат. Сигурно полулехт се е ползувал с по-голям снимание, отколкото кошовете, къде то се вкарвали по двадесетина точки на мач?

— Вярно е, само че първите международни срещи се състояха в Букурещ. „АС—23“ победи „ЧФР“ — Букурещ и в трите мача. Играехме и волейболна среща — същите игри срещу същите противници. И отново победихме. Помня, че в отбора ни участваха Агоп Кеворкян, Бъваров, Цицелков, Васил Младков... Тогава се постигнаха действително ниски резултати. Техниката на

игра не беше като днешната — беше и много високи играчи. Зспрат, трябваше да увисват те ми...

В Букурещ Йосиф Цанков мача за българите. Капитан ра, той за пръв път опитава тическа новост: прави смяния лия състав през второто пол

След 1934 г. Цанков постеп отдава изключително на му творчество. Разбира се, с ни състезания се интересув д-чес.

— Неотдавна написах песе фийските спортисти. Обеща една песен за спортистите т „Септ. знаме“. Сега се и вам повече от футбола. ми Пенев, Бонев, Жеков, Веселинов... От баскетб Ландов, Голомеев... Сега спортисти имат прекрасни ус работа и ще бъде хубаво, а плащат за това с по-хубави по-високи резултати.

С ДИМИТРОВСКИ НАГРАДИ

За изключителни и големи постижения в областта на литературата през периода 1969—1970 г. Министерският съвет на Народна Република България удостои с Димитровска награда и званието „Личност на Димитровска награда“ члена на редакционната колегия „Старт“ народния деятел на културата, заслужил деятел на зическата култура и спорта писателя Павел Вежинов от авторски лекция на филмовата поредица „На всеки километър“ и писател Ляляна Стефанова за книгата ѝ, посветена на олимпийските игри, каните на Мексико димят“.

„Старт“ поздравява най-сърдечно лауреатите на високото чие и им пожелава още много творчески успехи.

АДЗУРИТЕ ВЪВ ВАКАНЦИЯ

Милан, кон. От кореспондента на „Старт“ Луджи СКАРАМБОНЕ

Футболният шампионат на страната завърши. Понякога от отборите липсваха някои играчи в клубна, за да се играе в първа дивизионна официална игра. Футболистите не бяха обединени една в началото на август, най-напред за обща почивка, след това в планински курорти, а после на подготовка.

Въпреки това през изтеклия сезон те изиграха и към националния отбор в първа дивизионна игра. И трябва да се каже, че съществено диаметрална противоположна позиция в отбора.

Особено под ръководството на треньора Феручо Валкареджи „Адзурите“ — в дванадесетте месеца след спечелването на вице-шампионската титла в Мексико — не показаха нищо ново. Те наистина победиха в срещите за европей

играта му рязко спадна. Причините бяха две — известното галено дете на италианския футбол Джани Ривера преживяваше силно, своята поредна любовна авантюра и загуби добрата си форма и целеустремеността в играта. Когато треньорът Роко направи всичко възможно и прекрати новата връзка на Ривера, той изпадна в пълно безразличие, което се отрази на целия отбор. И особено на младия Вилла, най-добър реализатор в първата половина на шампионата.

В същото време „Интер“ бе извършен истински метеж. Състезателите наложиха волята си и отстраниха треньора Хериберто Херера, когото не можеха да понесат заради неговата политика на ръководство с „железна ръка“. Известните играчи, ценени в цял свят, искаха повече уважение, повече такт в отноше-

Невероятно, но факт — резултатът от срещата Швеция — Италия е 0:0. В 21-та минута Пиеро Прати получи чудесна топка от Факети, бе сам пред вратата (виждате отлично това!) и стреля... вълн.

Снимка: Пресенс билд — Б

„Адзурите“... Кой от тях ще сваля синята фланелка в следващите месеци?

Снимка: АНСА

ско първенство Австрия с 2:1, Ирландия с 3:0 и 2:1, завършиха наравно с Швеция — 0:0, а в приятелските срещи постигнаха 1:1 в Берн срещу Швейцария и загубиха от Испания в Калари с 2:1. Но в отбора нямаше нищо ново...

Италианският национален отбор продължава да играе защитно, държи се здраво за своето познато „катеначо“ и търси пътя към противниковата врата единствено чрез контраатаки. Тази тактика, усвоена от избраниците на Валкареджи до съвършенство, затруднява много съперниците. Но играта не е красива, носи малко емоции.

Валкареджи не прави нищо и за подмладяването на отбора. Той продължава да използва „мексиканците“, плазва доверие на тяхната рутинна и не мисли за млади сили. Впрочем това е съвсем в стила на селекционера, който обича си гурността, търси най-добрия вариант за момента и въобще не мисли за бъдещето.

Но този стил на Валкареджи изглежда твърде остарял на фона на тазгодишното първенство. То премина през много интересни перипетии и главното от тях е това, че гат да пролетта от табелата на крайното класиране, която не дава отражение в реалния живот.

На първо място с голям интерес бе следена борбата между „Лацио“ и „Интер“. „Милан“ изглеждаше си гурен първенец, но в един момент

ният. За треньор бе назначен бившият и не много известен играч на „Интер“ Джани Киверничи, в самия отбор бе създаден комитет от Факети, Корсо и Мацола, които се грижеха за дисциплината.

И „Интер“ направи чудо — той премина през последните 23 кръга на първенството без поражение. Съставът бе рядко стабилен, Остаряващият Бурник, който не можеше да се справи с ролята си на защитник, изведнъж се прояви като отличен „метач“. Корсо стана истински мозък на отбора, а Бонинсеня превръщаше неговите идеи в... голове. Впрочем именно той с 24 гола (една сравнително много висока цифра за италианския шампионат!) стана голмайстор на първенството.

Удоволлението на Бонинсеня от този успех е много голямо. Защото детронира не друг, а самия Луджи Рива, един личен враг. Както е известно, доскоро двамата играеха заедно в „Калари“, където не минаваше ден без скандал между тях, докато най-сетне Бонинсеня бе продаден.

По-важно обаче е обстоятелството, че „Интер“ се откажа от защитната игра и започна да играе по-нападателно. Неговият пример се оказа много заразителен и ред състави вече съвсем не мислят само за своята врата. А това доведе до най-голяма резултатност на шампионата през последните години.

Успехът на „Интер“, спечелен под

ръководството на един малко известен треньор, третото място на „Наполи“, чийто треньор е Кямпеле, подобренията на „Ювентус“ под ръководството на Вицпалек (помощник на Пики, който го замени при заболяването му) изведнъж хвърли сянка върху мита за треньорите „магьосници“. Сега вече никой не счита, че един Хеленио Херера може всичко. И това бе доказано на практика — след като ръководството на „Рома“ освободи Херера, неговият заместник Тесари спечели в последните пет кръга няколко важни победи.

Тази тенденция на подмладяване на треньорския състав вероятно ще остави без работа няком от най-известните треньори. И на първо място самия Херера. Впрочем той има сериозни неприятности с данъчните власти, които вече неведнъж го изправиха пред съда. Херера обаче от казва да заплати сравнително голямата сума, а фискът не може да му конфискува нищо, тъй като той вече е успял да внесе парите си в швейцарска банка, живее в мебелиран апартамент и кара кола, която не е негова собственост. Остава възможността да бъде съден за незаконно изнасяне на валута.

Именно тези тенденции трябва да се следят в следващото първенство. Няма да бъде никак чудно, ако те повлияят много и при съставянето, и при ръководството на националния отбор.

ПИКИ ВЕЧЕ ГО НЯМА

Неотдавна почина от рак в гръбначния стълб известният италиански футболист, бившият капитан на „Интер“ (Милано) Армандо Пики.

В „Интер“ Пики изпълнява длъжността на „либеро“ — свободен бранител. Въпреки че не блести с особена техника, той е незаменим стълб на отбраната благодарение на верния си усет към игровата ситуация и психическата си устойчивост. „Ил капитано“ има авторитет сред съгражданите си, умее да ги мобилизира в решителни моменти. Славата му расте с успехите на „Интер“, който в две последователни години, през 1964 и 1965 г., завоюва купата на европейските шампиони и Междуконтиненталната купа.

Освен 277 срещи в първенството на „А“ група Пики има 12 участия в „А“ националния отбор и едно в „Б“ отбора на Италия. Любопитен е фактът, че първата и последната от тях са срещу България. За пръв път Пики облича синята фланелка в сре-

щата Италия — България „Б“ отри на 20 март 1963 г. във Флоренция, а в мача за европейско първенство България — Италия на 6 април 1968 г. в София получава травма откъсване на костичка от тазов кост. След успешна операция и лечение в София продължава състезателната си дейност в отбора „Варез“ където беше преминал от „Интер“ през пролетта на 1969 г. става капитан на отбора. От 1970 г. Пики треньор на „Ювентус“ (Торино) доведе отбора си до четвъртото място в първенството на страната и финала за Купата на панаирните игри, докато той самият не може да ръководи.

Италианската спортна общност и преса отдадоха заслужените към паметта на Пики. По решение на Италианската футболна федерация спазено едноминутно мълчание в всички стадиони в Италия, а пролетният понастоящем приятелски мач между „Ювентус“, „Рома“, „Интер“ и „Калари“ носи неговото и

Един незабравим спомен за „Интер“ — Пики получава Интерконтиненталната купа. Неговите съграждани от „Интер“ му посветиха тазгодишната си победа в шампионата.

Сред стените на музикала

◀ Отново във водите на басейна.

В началото на този месец след 3-годишно отсъствие от плувните басейни бившата световна рекордьорка на 100 м гръб, носителката на сребърен медал от токийската олимпиада Кристин Карон отново застана на старта без да е тренирала, тя преплува стотте метра за 1.10,1 и спечели първото място в състезанията за Големата награда на Париж...

Кое наказание симпатичната Кики отново да се върне във водите на ба-

сейна? Какво иска тя сега, когато вече е на 23 години? Не разбира ли, че в този „млад“ спорт, какъвто е плуването, на такава възраст ще е трудно да възвърне предишната си слава?

На тия въпроси не може да се отговори изведнъж.

Големият спортист във Франция се ползува с изключителна популярност. Снимките му не слизат от страниците на спортните издания, журналистите не пестят хвалебствията и възторзите си. Публиката посреща и изпраща с ръкопляскания своите любимици. Но славата е не само приятна, тя е и опасна, особено когато си все още твърде млад...

Когато Кики реши да се оттегли от спорта, виждаше всичко в розово. Тя беше популярна. Беше и талантлива — не пееше лошо, имаше актьорски качества. Реши най-напред да опита в киното. Но първият филм, в който играеше второстепенна роля, никога не се появи на екрана. После заложи на пеенето. На пазара се появи една нейна плоча. И толкова. Пътят я отведе до музикаловите. И тук не може да блесне, както едно време блестеше по сините коридори на басейна. Освен това спортът бе оставил в нея достатъчно гордост и самолюбие, за да не може да приеме средата, в която се бе озовала. А не можеше да си намери сериозна професия. На време, то, мислейки само за плуването, не бе намерила сили да довърши образованието си...

За тия години от своя живот в момент на откровение Кики разказ-

ва: „Тогавашните дни ми преминаха: в 6 часа сутринта тръгнах на лице и пътувах цял час в празния вагон. До обед — По време на обедната тренировка в басейна на Когато баща ми имаше аз идвах с мотоциклета си и носех един сандвич и чаена чашка. Поради липса на време не налагаше да дъвча сандвича, криех се под чина правех втора тренировка пътувах цял час до в къщи и оставаше да си приготвям вечерята. Понякога бях толкова уморена, че не успявах да ги направя.“

Тогавашните дни ми преминаха: в 6 часа сутринта тръгнах на лице и пътувах цял час в празния вагон. До обед — По време на обедната тренировка в басейна на Когато баща ми имаше аз идвах с мотоциклета си и носех един сандвич и чаена чашка. Поради липса на време не налагаше да дъвча сандвича, криех се под чина правех втора тренировка пътувах цял час до в къщи и оставаше да си приготвям вечерята. Понякога бях толкова уморена, че не успявах да ги направя.“

Това е всичко. Знае ли някога ще стане с Кристин Карон натък в това общество, че да слави шампионите, а даром нищо? И какво днес, след всичко преживяно в спорта и неговото място в живота? Ето чуите: „Ако бях 12-годишна възраст дъщеря ми би желала да плува, няма да тия. Но ще искам от нея да не е най-сериозно на учението, а да внимава плуването да не стане нейно.“

КИКИ се завръща...

КОГО ЗАБЛУЖДАВА ЮАР

Миналогодишното решение на Международния олимпийски комитет за изключване на Южноафриканската република от олимпийското движение бе посрещнато с оправдано задоволство от прогресивната спортна общественост в цял свят. Увенча се с успех 10-годишната борба на ония сили, които не искаха да общуват с расисткия режим на страната, нарушителка на основния олимпийски принцип — да не се допуска никаква дискриминация по расови, политически или религиозни мотиви.

Прогресивното ядро в световния спорт обаче добре помни фактите: че тогава, при тайното гласуване на МОК за изключването на ЮАР се обявиха 35 от членовете му, а против бяха 28! Не са забравили това и ръководителите на спорта в Южноафриканската република. То им дава надежди и кураж да водят подетата и все по-засилваща се напоследък кампания за заблуждаване на общественото мнение, като твърдят, че в най-близко бъдеще расовата дискриминация в южноафриканския спорт ще бъде премахната. Усилено се прокламират набелязаните за следващата година състезания, в които щели да бъдат допускани цветнокожи спортисти наред с белите, а през 1973 г. щели да се организират южноафрикански спортни игри, в които най-добрите спортисти на републиката ще могат да участвуват на общо основание, независимо от цвета на кожата им.

Кого заблуждава ЮАР и какво цели с тия ходове! Нас не ще може да заблуди, защото ние добре знаем същността на провежданата политика в тая страна и не можем да повярваме в добрите намерения на господата от Претория. Доказателство има много. Неотдавна за трети път в последните години те откараха виза на американския тенисист Артур Еш, защото е... чернокож. Официален представител на правителството на ЮАР заяви, че той е „персона нон грата“ в тая страна, защото се опитва да подкопае основите на съществуващата в нея режим. Но истината е друга: Еш е спортист, който със завидна гражданска доблест се обявява срещу расизма не само в своята родина САЩ, но и на международното спортно поле...

И става ясно намерението на южноафриканските спортни ръководители. Те също добре знаят, че не могат да измамат нас. Но хвърляйки прах в очите, надяват се да създадат предпоставки за връщане на ЮАР в олимпийското семейство, като се доберат с хитроси до ония няколко гласа, които при едно евентуално следващо гласуване в МОК биха могли да наклонят везните на другата страна. Като имаме предвид настроението на някои среди в Международния олимпийски комитет, подобна заплаха добива твърде реални форми. Прогресивните сили в международния спорт трябва да направят всичко, което могат, за да не допуснат това!

Една снимка с четирима европейски рекордьори на тласкане гюлле — всички тезатели на Германската демократична публика! От ляво на дясно: Хайн-Йос Ротенбург (20.64 м), европейският шампион в Атина Дитер Хофман (20.60 м), днешният европейски шампион в зала тоящ рекордьор на Европа Хартмут Зенк (21.00 м), Ханс-Петер Гийс (20.60 м). Още един атлет на ГДР има постигнал над 20 м — Уве Грабе (20.43 м). Всички тивно участвуват в състезания, но... трима от тях ще могат да тласкат на предстоящото европейско първенство в Хамбург и на олимпийските игри в Мюнхен.

Най-силният от четиримата братя Писен — световни шампиони за аматьори. Като професионалист Гюста Педерсен чели тази година „Джиро д'Италия“.

Големият даубой в Женева за европейска титла (проф.) в категория „срещна“ С нокаут в седмия рунд французинът Жак Менетрей (ляво) отне титлата от Чарлс (Великобритания).

В разговор с кореспондента на АПН Борис Каржавин световният шампион по шахмат БОРИС СПАСКИ коментира резултатите от четвъртфиналните двубои между претендентите за неговата корона.

— Ако имаме предвид сегашното съотношение на силите в шахматния свят — казва Спасски, — не виждам особено големи изменения. Фишер, Ларсен и Петросян безусловно превъзхождат своите по-малки именити съперници Тайманов, Улман и Хюбнер. За единствен „несретник“ в четвъртфиналния етап може да се смята само Гелер: според мене шансовете му в мача с Корчной не бяха по-малки, отколкото на ленинградския гротмайстор.

Спасски смята, че мачът между двамата съветски гротмайстори е бил най-напрегнат. Още от първите ходове съперниците са водели остра дебютна борба, в която дори най-малката неточност е можела да донесе загуба. Тия дебютни сражения са отнемали на гротмайсторите много време и енергия, затова в мителшпила те редовно са изпадали в силен цайтнот, особено Гелер, което е и една от главните причини за неуспеха му.

— Серията от ремита в мача Петросян — Хюбнер обяснявам не толкова с чисто спортни, колкото с психологически причини — продължава Спасски. — Петросян имаше всички основания да разчита на успех, но първата партия му достави неочаквано много възбуждения. Както изглежда, тая партия се отрази върху по-нататъшната игра на Петросян — той започна да изчаква грешки от страна на младия си съперник. Но Хюбнер не допускаше видими грешки и ремитата се निжеха едно след друго. Трудно е да се издържи на такава „преса“ от ремита, защото нервното напрежение расте, а резултатът остава неизменен. И не е чудно, че пръв рухна оня, който имаше по-малък опит. Тактиката на бившия световен шампион оправда себе си, а краят на мача изненада всички: 20-годишният кьолнски студент се отказа от борбата, когато до края на мача оставаха още 3 партии...

Спасски предполага, че фаталните неуспехи на Тайманов в началото на мача му с Фишер

са довели съветския гротмайстор в състояние на психологически шок:

— Както изглежда, съдбоносно за Тайманов беше доиграването на втората партия, когато допусна грешка в напълно равна позиция... Американският гротмайстор постигна феноменален резултат, като в редица партии демонстрира удивителна настойчивост и целенустременост. Разбира се, Тайманов можеше да избегне разгромния резултат, но за него е трудно да се бори с успех срещу Фишер. Американецът превъзхождаше съперника си и в тактиката, и в стратегията... Все пак той е „о-добър, когато играе в турнир, а не в мач. Това е мое лично мнение.

А ето какво мисли Спасски за мача Ларсен — Улман:

— Ларсен игра през цялото време в обичайния си рискован стил, като се стремеше да въвлече съперника в комбинационна борба. Неговата тактика се оказа твърде неприятна за такъв методичен шахматист като Улман, но все пак на старта гротмайсторът от ГДР твърде уверено парираше тактическите удари на Ларсен.

Спасски смята, че съдбата на тоя мач е била решена в четвъртата партия. Любителите на шахмата сигурно помнят, че в тоя момент резултатът бе равен. В мителшпила стана ясно, че шансовете са на страната на Улман: той превъзходно бе изиграл първата половина от партията. Опитвайки се да спаси положението, Ларсен жертвава топ. Това беше типична жертва на отчаянието, но тя неочаквано се увенча с успех: заплетен в тактическите усложнения, Улман допусна непоправима грешка и получи мат...

На въпроса, кой от четиримата полуфиналисти ще бъде негов противник в мача за титлата, Спасски отговаря:

— Разбира се, бих могъл ориентировъчно да посоча името на бъдещия си съперник, но нека засега това остане моя тайна!

ПАНОРАМА

Неотдавна от Япония се завърнаха сборните отбори на СССР по волейбол (мъже и жени). Турнието премина успешно — и двата състава играха по 6 мача, в които постигнаха по 4 победи. В случая цифрите нямат значение, защото и съветските, и японските тренери и специалисти си бяха поставили преди всичко „разузнавателни“ задачи. Констатациите в общи линии се свеждат до следното. Сега в мъжкия отбор Япония има 9 почти равностойни състезатели, проблемът за резервите разрешен задоволително и това позволява в игра по-често да се вкарват нови сили, без да се понижава силата на състава. В тактическо отношение японците продължават да залагат предимно на свръхскоростните комбинации с център върху атаката в третата зона нападението. Женският отбор на Япония също е попълнен с нови състезатели и сега шлифува взаимодействието между отделните звена.

Тазгодишният конгрес на Международната федерация по ски (ФИС) реши напред да се организират световни първенства по ски-полети — скокове, свръхмощни трамплини, които позволяват да се достигне дължина на скок към 150 метра. Първите състезания подобен род са станали преди 25 години в Планица (Югославия). Там ще бъде открито летище и на световните първенства. Освен шанцата в Планица в момента съществуват още 4 такива свръхмощни трамплина: в Обердорф (ГФР), Кулм (Австрия), Виксунд (Норвегия) и Айрън Маунтейн (САЩ). Друг се строи в Шлиндероу Млин (Чехословакия). На всички останали федерации, членки на ФИС, бе забранено да строят подобни съоръжения. Участниците в световните първенства ще могат да тренират в продължение на 10 дни преди състезанието на трамплина, което ще се състои самото първенство. През останалото време нямат право да използват дори спортните на страната домакин. Ограничението е въведено, за да могат всички участници да бъдат поставени при равни условия, тъй като построяването на подобна свръхмощна шанца е твърде скъпо.

Целият отбор на Великобритания (около 140 състезатели) за олимпийските игри в Мюнхен ще бъде на триседмичен високопланински тренировъчен лагер в швейцарския курортен център Сен Мориц. На симпозиума по въпросите на високопланинската подготовка, организиран в Лондон от д-р Р. Оуън, се стигна до извода, че за спортистите, които по начало живеят и тренират на морското равнище, триседмичното пребиваване във високата планина непосредствено преди състезанието дава най-добри резултати.

В едно свое проучване върху състоянието на италианския спорт днес римският седмичник „Туто спорт“ между другото пише: „Да се бориш за спорта не означава да сиш намалени данъци за приходите от състезанията или да строиш скъпи съоръжения, а да разрешиш основните нужди на обществото... Децата, които искат да тичат, трябва да имат къде да тичат — не по цимента на тротоарите или по асфалта на улиците... В Италия на всеки човек се пада само по 1,5 квадратни метра площ, предназначена за спортни занимания. Тая жалка цифра трябва да убеди правителството, че живеем твърде зле.“

МАЛКО МОРЕ В СЪРЦЕТО НА МОСКВА

Приятелите на плавния спорт в съветската столица разполагат с отлични условия за отмор под топлите лъчи на слънцето, с идеални условия за тренировка на ония, които се стремят към спортно усъвършенстване. На снимката виждате едно малко море в сърцето на огромния град — басейна, който носи неговото име — „Москва“. Той разполага с най-модерни спортни съоръжения, а по „периферията“ — с обширна площ за свободно плуване и игри.

Из миналогодишния финал за Купата на Съветската армия.

- ФУТБОЛ.** XXVI финал за Купата на Съветската армия между „Левски-Спартак“ и „Локомотив“ (Пд) — 3 юли, стадион „В. Левски“ от 19 часа, а от 17.30 ч. ще се състои финалът за републиканско първенство между юношеските отбори. Ето досегашните финали с езика на цифрите:
- 1946 Левски — Черноломец (Поп.) 4:1
 - 1947 Левски — Ботев (Пд) 1:0
 - 1948 Локомотив (Сф) — Славия-Чепеларе (Пд) 1:0
 - 1949 Левски — ЦДНА 1:1, 2:2, 2:1
 - 1950 Левски — ЦДНА 1:1, 1:1, 1:0
 - 1951 ЦДНА — Академик 1:0
 - 1952 Славия — Спартак (Сф) 3:1
 - 1953 Локомотив (Сф) — Левски 2:1
 - 1954 ЦДНА — Славия 2:1
 - 1955 ЦДНА — Спартак (Пд) 5:2
 - 1956 Левски — Ботев (Пд) 5:2
 - 1957 Левски — Спартак (Пд) 2:1
 - 1958 Спартак (Пд) — Миксбор (Пк) 1:0
 - 1959 Левски — Спартак (Пд) 1:0

7 ДНИ СПОРТ

- 1960 Септ. (Сф) — Лок. (Пд) 4:3
 - 1961 ЦДНА — Спартак (Вн) 3:0
 - 1962 Ботев (Пд) — Дунав (Рс) 3:0
 - 1963 Славия — Ботев (Пд) 2:0
 - 1964 Славия — Ботев (Пд) 3:2
 - 1965 ЦСКА — Левски 3:2
 - 1966 Славия — ЦСКА 1:0
 - 1967 Левски — Спартак (Сф) 3:0
 - 1968 Спартак (Сф) — Верое 3:2
 - 1969 ЦСКА — Левски-Спартак 2:1
 - 1970 Левски-Спартак — ЦСКА 2:1
- ВОЛЕЙБОЛ.** Финали „Спортна младост“ (девойки) на 1—4 в Пловдив.
- ТЕНИС.** Републиканско първенство (юноши и девойки) от 29 юни до 3 юли в София.
- ТЕНИС НА МАСА.** Международен турнир (юноши и девойки) на 2—4 във Варна.
- КОЛОЕЗДЕНЕ.** Републиканско първенство на шосе (деца) на 2—3 в Габрово. Международно листово състезание „Дружба“ (юноши) на 3—4 в София с участието на отбори от България, ГДР, Полша, Румъния, Унгария, СССР, Чехословакия и Куба.
- СПОРТНА ГИМНАСТИКА.** Републиканско първенство (пониери и пионери, юноши и девойки — мл. и ст. възраст), на 29 юни — 4 юли в Пловдив.
- БАСКЕТБОЛ.** Републикански фестивал „Спортна младост“ на 2—9 в Силистра.
- ГРЕБАНЕ.** Републиканско отборно първенство за юноши и девойки на 2—4 в Панчарево.
- ФЕХТОВНА.** Републиканско първенство за юноши и девойки на 1—4 в София.
- МОДЕРЕН ПЕТОБОЙ И ТРИБОЙ.** Републиканско първенство за юноши — старша и младша на 30 юни — 4 юли в Панчарево.

ХАНДБАЛ. Републиканско първенство за пионери и пониери на 30 юни — 4 юли в София.

ВЕТРОХОДСТВО. Републиканско първенство за класове „Звезда“ и „Дракон“ за мъже, жени, младежи, юноши и девойки на 30 юни — 4 юли в Валчик и Мичурин.

ШАХМАТ. Републиканско отборно първенство за юноши и девойки на 1—10 в София.

29 юни — 5 юли

Вторник: в началото на сутрешната програма 18-и комплекс от предаването за жените за красна и хармонично тяло (това предаване продължава до 3 юли включително).

Сряда: от 18.50 на спортни теми: „Проблеми на мъжкия баскетбол у нас“.

Петък: предаване на Московската телевизия.

Събота: от 11.50 „Спортна мозайка“, от 19.00 финал за Купата на Съветската армия между футболните отбори на „Левски-Спартак“ и „Локомотив“ (Пд).

Неделя: „Спортен екран“.

Понеделник: „Спортен екран“.

Ежедневно: филмов и текстов материал за спортните събития у нас и в чужбина в предаванията „По света и у нас“ и в „Новини“.

СТАРТ

ЗАБАВНИ МИНУТИ

МИНИ СЛУЧКИ

БОТВИНИК И ЕВЕ

И в шахмата — този спорт за интелектуалци — страстите се разгарят толкова, че някой път... Прославеният съветски шахматист Михаил Ботвиник описва в своите мемоари един интересен случай. На турнира в Нотингем през 1936 г. трябвало да играе с 35-годишния по това време световен шампион Макс Еве.

„Нека ми прости моят приятел професор, но по това време с него се случваха някои недоразумения със спортната етика. В предпоследния кръг ние отложихме в примерно равен ендшпил. Предложих му равна среща.“

„Да, разбира се — ми отвърна докторът, — но как практически ще се получи тази равна среща!“

Аз разбрах, че предложението ми за равна среща е прието, щом партньорът ми се интересува за моя анализ, и му показах моите варианти. Еве, без да каже нищо, взе моя джобен шах и изчезна.

При започване на доиграването той се яви и каза:

„Много съжалявам, но последната ми надежда за добро класиране е да спечеля тази партия.“

Започна игра и след два хода, виждайки, че е сгрешил, Еве ми предложи реми. Сега обаче аз поклатих отрицателно глава. В края на краищата пак се стигна до равна среща...

САПОРО В ЕДИН ПОГЛЕД

Столицата на зимните олимпийски игри през 1972 г. е Хокайдо, или по-точно Сапоро... Премъщаването на този град пред всички досегашни домакини на олимпиади е това, че от всяко високо здание може да се видят всички стадиони и писти! Изключение прави само пистата за спускане, която е на 25 км от града. Олимпийското село е на 10 мин. път от централния стадион.

ХИМН ОТ ПРЕДИ 11 ВЕКА

Националните химни са най-тържествените спътници на всяко голямо състезание. Но зивете ли кой е най-старият от тях! Японският, състоящ се само от 4 стиха и създаден още в IX век! Най-дългият химн е гръцкият, състоящ се от 158 стиха!

ПЪТЕШЕСТВЕНИК С ХВЪРЧИЛО

Италианският спортист Д. Амореи предпочита да пътува на... хвърчило! Разбира се, то е доста по-голямо от тези, с които си играят децата. Във време на своето пътуване през Сахара Амореи прекарал 7 часа във въздуха, като хвърчилото било теглено от автомобил, движещ се с 50-60 км в час.

СПОРТ И ЗДРАВЕ

В съветския бюджет разходите за здравеопазването и физическата култура са обединени в един параграф. Това показва колко високо се ценят спортът като носител на здраве. В последните години по това перо от бюджета се изразходват по над 8 милиарда рубли годишно.

ШКОЛИ ЗА ШАМПИОНИ

Около 1 милион ученици в СССР спортуват в детските спортни школи. От тези школи излязоха световният шампион на скок височина Валерий Брумел, олимпийската и световна шампионка Лариса Латинина и много други.

ДВОЙНИ БЛАГОДАРНОСТИ

На футболния мач между два френски отбора бил реализиран рекорден касов сбор. Тържествуващият касиер поставил на изхода на стадиона плакат с надпис: „Благодарим ви, че дойдохте.“ Връщайки се в касата обаче, той с ужас видял, че всичките пари са откраднати! В празната каса намерил само бележка: „Много ви благодарим“.

Когато нападателите са слаби.

ЛИП

Без думи

Карикатури от Илия ЛИПАВЦОВ

— Казах ми, че срещата ни ще има официален характер...

ЛИП

Увякъл се.

МИМИ БАЛКАНСКА С... ФУТБОЛНИ ОБУВКИ

Преди още футболът да получи разпространение сред жените в другите страни, имало е и у нас жени, увлечени в играта. И може би една от първите между тях е била нашата голяма оперетна актриса народната артистка Мими Балканска. Това е било началото на нейната сценична кариера. Оттогава са изминали почти 50 години...

— Майка ми — разказва Мими Балканска — протестираше срещу моите намерения да ставам артистка, но не роптаеше никак, че играя футбол с момчетата от „Славия“. Не била сигурна, че имам талант за актриса. Според нея спортът щял да ме направи здрава, с положителен характер, общи-

телна и от него много полесно съм щяла да премина към всяка професия...

По онова време беше голяма рядкост момичета да упражняват дори подходящи за тях спортове. Затова аз споделях моите футболни увлечения с младите слависти. За тях нашият тогавашен Кооперативен

оперетен театър беше станал нещо като клуб. Те идваха по всяко време в театъра — и на репетиции, и на представления... Преди премиерата на оперетата „Графиня Марица“ в гриморната дойдоха няколко момчета от „Славия“ и ми поднесоха като подарък емблемата на клуба, извезана върху копринен плат. Останах толкова трогната, че във второто действие окачих емблемата на униформата за тенис, с която трябваше да изляза на сцената. И когато партньорите ми по пиеса идват да ме канят за игра, изведиж импровизирах специална реплика: „А сега ед на славистка ще ми покаже изкуството си в играта на тенис!“ Цялата зала гръмна от аплодисменти...

В Кооперативния театър почти всички артисти бяхме привърженици на „Славия“. Дори

ЕХО ОТ РИНГА

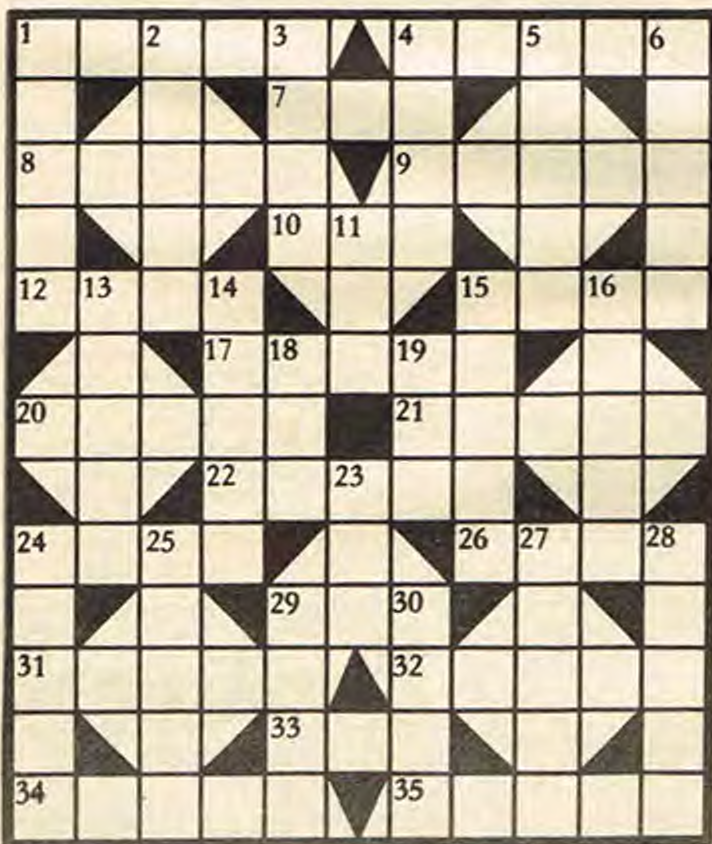
Арчи Мур е единственият боксьор, който в своята кариера е спечелил 134 пъти с нокаут, и то в първите рундове. Примо Карнера се е радвал на шампионската си титла 350 дни и на теглото си, равняващо се на... 216 кг. Впоследствие той става кмиоактьор, където е неизменен „шампион“. Досега некоронован цар на бокса си остава Джозе Луис, който цели 11 години и 8 месеца е бил абсолютен световен шампион — от 22 юни 1937 год. до 1 март 1949 г., когато Джим Бродок го свали в нокаут в първия рунд в Чикаго.

Унгарският боксьор Ласло Пал е носител на златни медали в три олимпиади — през 1948, 1952 и 1956 год.

Димитър Велинов е първият български боксьор европейски шампион. Малцина знаят обаче, че той е започнал спортната си кариера като колоездач и дори пряхорът му е бил Митю Педала. В крайна сметка колоезденето се лиши от един състезател, но България спечели един европейски шампион.

Ангел ИВАНОВ

КРЪСТОСЛОВИЦА

Водоравно:
1. Съветски стрелец, олимпийски шампион. 4. Световната рекордърка на петобой. 7. Известен в миналото френски скиор. 8. Наш баскетболен треньор. 9. Името на Средноевропейската футболна купа. 10. Бразилски вратар. 12. Известен бразилски футболист от близкото минало. 15. Републиканският шампион по спортна гимнастика. 17. Футболист от отбора на Унгария. 20. Клас във ветроходството. 21. Наш борец, световен шампион през 1969 г. 22. Треньорът на футболния отбор на Чехословакия за световното първенство в Мексико. 24. Световен шампион по спортна стрелба за 1970 г. 26. Необходимост за футболния помощник-съдия. 29. Прочут японски гимнастик. 31. Холандски гротесмайстор. 32. Популярна френска плувка. 33. Бивш световен шампион по шахмат. 34. Известен в близкото минало наш тежкоатлет. 35. Многократен републикански шампион по акробатика, смесени двойки.

Отвесно:
1. Баскетболист от „Левски—Спартак“. 2. Бивш национален състезател от българския отбор по волейбол. 3. Чехословашки колоездач. 4. Категория в бокса. 5. Съветски баскетболист. 6. Наше спортно дружество. 11. Футболист от отбора на Румъния. 13. Градът, домакин на първите съвременни олимпийски игри.

14. Лекоатлет от ГФР. 15. Футболист от разширения състав на ГФР. 16. Малкото име на известна наша баскетболистка. 18. Румънски футболен отбор. 19. Турски борец — световен и олимпийски шампион. 23. Прочуто дясно крило на ГФР. 24. Италиански баскетболен отбор. 25. Футболист от „ЖСК—Славия“. 27. Полузащитник от отбора на „Динамо“ — Москва. 28. Републиканският шампион по тенис. 29. Български шахмайстор. 30. Известен холандски тенисист.

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 3

ОТВЕСНО: 1. Кирилов (Янко). 2. Репетир. 3. Тарасов. 4. Елини. 5. Ириличук. 6. Озолина. 7. Асенова (Венка). 14. Латинина (Лариса). 17. Асеновец. 18. „Инис“. 19. Орев (П.). 21. Закопане. 23. Еноти. 25. Липа. 30. Мол. 31. Роб. 32. Цол.
ВОДОРРАВНО: 1. Карате. 5. Илова. 8. Алюр. 9. Рапири. 10. Илове. 11. Анам. 12. Лотоси. 13. Илино. 15. Ачан. 16. Вариво. 20. Угаза. 22. Реки. 24. Терилен. 26. Нике. 27. Сивори. 28. Кон. 29. Напо. 30. „Марица“. 33. Перо. 34. Оно (Такаши). 35. Ло-Бело.

ШАХМАТ

ПЕШКАТА — КОЛОРИТНА ФИГУРА

Мнозина шахматисти се отнасят с пренебрежение към пешките — та нали те са най-слабите фигури! Затова можем да ги жертвуваме, а понякога просто и да не се съобразяваме с наличието или отсъствието им. Но пешката, достигнала седма (респ. втора за черните) линия, се превръща в страшна сила. Оказва се, че скромният войник е носил в раницата си маршалски жезъл! А много често можем да го превърнем не само в дама, но и в топ, офицер, кон — съобразно изискванията на конкретната позиция. В задача № 1 след 1.д7! заплахата е 2.д8Д! На 1... е:д4 следва 2.д8Т!, на 1... е:ф4 2.д8О!, а на 1... Цдб 2.д8К! По разителна активност! В задача № 2, която ви предлагаме сами да решите, в главната действаща роля е вече черната пешка г2. Тя също играе четири пъти и създава интересни, изящни и трудни варианти!

№ 1. Н. Хег
1905 г.
Мат в 3 хода

№ 2. И. Браер
1941 г.
Мат в 4 хода

МОЯТ СТАРЕЦ

ЕРНЕСТ ХЕМИНГУЕЙ

...старият човек извикаше стара гурма, която да му донесе пуловера и всяко друго, което му е нужно.

— Ще каже, разкършвай жокейската стая. —

...ние с него се апускаме по планината. Пребегаме два тура и когато се връщаме от планината, които извеждат нас от планината, а от двете си страни са обградени с гора. По пътя винаги го оставях да върви, а аз да бягам в това време. Той не вървеше, а той се старее все повече и повече. „Ей, Джо!“, и вече не вървеше под каквото дърво с омотана около него верига.

...се обръщаме и седяме редом с него, аз седях от дясно си въженце и почва да върви, а аз от ляво си въженце и пот като град на вода. Той го въртеше бързо-бързо, а аз въртеше о земята бавно и по различни посоки. Трябваше да се види как се пулеха и как се разкърват италианците, заплънили край пътя към града заедно с едри бели коне, теглещи скърцащи коли. Ясно беше, че старият човек се старее за малоумен. И тук аз започнах така да върти въжетото, че те спираха като втрещени и дълго не се сещаха да си тръгнат.

...аз седях под дървото и като го гледах работи, си мислех — бива си го моят старец! Да се гледа на него беше весело — работеше той съвместно и завършваше с истински мелница, така че потта просто обливаше лицето му, после закачваше въженцето на колелото и седнаше до мене.

...Мръсна работа е тая — да сваляш килограми, Джо — ще каже той понякога и отиде си назад, ще затвори очи и ще наведе няколко дълбоки и дълги вдишвания, — и сега като на младина. После ще постои на място да се отмори, и ще тръгнем отново на обратния път, към конюшната. Той въртеше килограми и това не му даваше никакъв проблем. Другите жокеев можеха с една езда да си вземат колкото си искат — жокеев губи килограми, а моят старец сякаш беше прокълнат и никога не да се удържа в определената форма без цялата тази тренировка.

...аз също бях просто побъркан по конете. Не мога в тях, когато излизат на старт и се приближават към линията. Сякаш танкуват със свои подбрани, а жокеевте придърпват коните си, юздите, а може би ги и откъсват по малко, дават на конете да пробягат няколко крачка. А когато те застават на място, аз просто не приличам на себе си. Обиколи в Сан Сиро — такъв голям зелен и планините в далечината, дебелият старец изведнъж се изведнъж отеква звън и всички въженца се впускат напред, а след това почват да се разтягат в една линия. Но аз не мога също знае как става това. Когато стоиш на трибуните с бинокъл, виждаш в всички посоки напред и звънецът започва да звъни и ти се струва, че той звъни цял ден, а не само в този момент. И ето ги — конете вече се движат като лавина от завой. Винаги ми се струвало, че това с нищо не може да се случи.

...Бедният моят старец каза: — Това не са коне, Джо. В Париж всички конете веднага ще изпатят в кланици. — Това беше в този ден, когато взе тръгващата премия. Беше на Лантор и с тая сила в припори, че на последните 100 метра аз излетях напред като тапа от буря.

...Бедният след Търговската премия ние си разбрахме краищата и се магнахме от Италия. Моят старец, Холбрук и дебелият италианец се скриваха за нещо. Говореха през цялото време по френски и двамата все нападаха баба ми. Накрая Холбрук погледна към старият човек горе на долу и каза съвсем ясно: — Мръсен кучки син! — и си тръгна заедно с дебелия.

...Моят старец седеше и уж се усмихваше, но аз бях блед като платно. Ясно беше, че нещо се случило много лошо и аз доста се поуплаших и аз си хрусвах зле. Не можех да разбера как и как той може да нарече баща ми „кучки син“ и да му се разгневи. Моят старец вървеше „Спорсимен“ и започна да преглежда резултатите от състезанията.

...Малко ми трябваше да се търпят на този свят, Джо! — след три дни ние завинаги напуснахме италианците и след като разпродадохме на тържище, което не се събираше в двата куфара, се преместихме в Париж.

...Още щом се настанихме, моят старец писа няколко да ми изпатят жокейското свидетелство. Докато чакаше, имаше доста време да посиди в кафенето. Ако жокеев работи, а не бива да пие, защото за това следни не могат да работят, а аз още млад, а ако не е вид, той сам си следи за себе си. А ако не ботка, той през по-голямата част от времето си седеше в „Кафе де Пари“ със своята ком-

пания, поръчват си по чаша вермут със сода и два-три часа си разказват анекдоти или играят бiliarд.

...Все пак в края на краищата моят старец си получи своите жокейски права. Но ездови кони никой не искаше да му даде. Затова всяка седмица ние отивахме на хиподрома като зрители и това беше най-интересното.

...Помня едно пътуване до Сен Клу. На големите конни надбягвания с награда от 200 000 франка фаворит беше Ксар. Отидох заедно с моят старец да видя конете. Такива коне вие навярно не сте виждали. Този Ксар беше грамаден жребец, целият сякаш едно движение. Развеждаха го в конюшната и когато премина покрай нас, нещо ме бодна под лъжичката, толкова той беше хубав. Трудно е дори да си представиш такъв знаменит и силен кон. А Ксар крачеше бавно, внимателно преместваше крака и се движеше така леко и гордо, като че ли сам знаеше какво трябва да прави, и не се дърпаше, не се изправяше на задните си крака, не гледаше злобно като конете за продаване, когато ги напоят с нещо.

...В жокейската стая моят старец се приближи към Джордж Гарднер, седна до него и каза с най-обикновен глас: „Какво ще кажеш, Джордж!“

— Той няма да спечели — каза Джордж много тихо, като се наведе уж да поправи нещо на панталона си.

— Кой тогава! — попита моят старец, приближавайки се към него още по-близо, за да не чуе никой.

— Керкобин — каза Джордж — и ако той спечели, остави чифт билети на моя сметка.

...Моят старец каза още нещо съвсем обикновен глас и Джордж му отвърна сякаш с някаква шега и ние излязохме, отправяйки се към стофранковата каса. Разбрах, че работата е сериозна, защото Джордж се състезаваше с Ксар. По пътя взехме жълтата табличка на залаганята и в нея този Керкобин стоеше едва в петия списък. Моят старец заложил на Керкобин пет хиляди и ние си потърсихме място на трибуните, откъдето се виждаше добре.

...Първ вървеше Ксар. Да, такъв кон аз още не бях виждал. На него седеше Джордж Гарднер. След Ксар вървеше черен кон с красива глава с Томи Арчибалд върху му. А след него още 5 коня. Моят старец каза, че черният е Керкобин, и аз се вгледах в него. Хубав кон, но по нищо не можеше да се сравнява с Ксар.

...Всички заръкопляскаха на Ксар, когато преминаваше край трибуните. Едва конете успяха да се наредят на старта, и звънецът завънча. И ето ги — те вече препускат по далечната права на пистата, препускат в плътна група и вече правят завой, сякаш са някакви кончета играчки. Аз гледах с бинокъл. Ксар беше много изостанал. Когато преминаха край нас, водеше Керкобин. Просто дъхът ти спира, когато те прелетят край тебе и трябва да ги гледаш как се отдалечават и отдалечават и стават все по-малки и по-малки, и на завой отново се събират в група, а после излизат на правата и толкова много ти се иска да изругаеш, че просто сили нямаш да се сдържиш. Керкобин беше все още много напред. Всички на трибуните бяха озадачени и никак си забъркано повтаряха: „Ксар!“, а конете идваха все по-близо и по-близо и изведнъж нещо прелетя напред и блесна в моя бинокъл, сякаш мълния с конска глава и всички зареваха: „Ксар!“, като побъркани. Ксар се носеше с такава скорост, каквато не бях виждал никога досега, и настигахме Керкобин, който тичаше не по-бързо от всеки друг кон, когато жокеев го шибна с всички сили, и око-

...едва ли не два пъти по-бързо, такива грамадни скокове правеше и така беше протегнал шия, но финала те преминаха заедно, и когато обявиха победителя, то първ се оказа Керкобин.

...Нещо ме потискаше, целият треперех, а после се отправихме да видим колко ще даде за победата на Керкобин. Честна дума, съвсем бях забравил какъв куп пари беше заложил баща ми за Керкобин. Толкова много ми се искаше първ да бъде Ксар! Но сега беше приятно да разбера, че сме спечелили. — Това беше знаменито бягане, папа! — му казах.

...Той ме погледна някак странно. — Джордж Гарднер е великолепен жокеев — каза той. — Трябва да си голям майстор, за да не дадеш на Ксар да дойде първ.

...Разбира се, аз през всичкото време знаех, че тук има нещо. Но от това, че баща ми го каза така прямо, на мен съвсем ми опротивя и даже не се зарадвах, когато разбрах колко много печелим. Наоколо всички повтаряха:

— Бедният Ксар! Бедният Ксар!

...А аз си мислех: „Хубаво щеше да бъде аз да яздох на него вместо този кучки син.“

...Чудно беше, че мисля така за Джордж Гарднер, защото той винаги ми се нравеше и освен това той ми каза победителя, но все едно — според мен той беше кучки син.

...След това състезание моят старец се напълни с пари. И никога преди това не бях го виждал толкова много да пие. Сега той съвсем не тренираше. Осче и уверяваше, че от уиски се отслабва. Но аз виждах, че пълнее. Сега той често играеше на тотализатора. Когато губеше, беше някак мрачен. Но след първата чаша се развеселяваше и започваше да ми разказва за надбягванията в Египет и по леда на Сен-Мориц, когато била още жива моята майка, и по време на войната, когато в Южна Франция се устроявали истински надбягвания без награди, без тотализатор, просто така за удоволствие на коне и ездачи. Разказваше ми и за това, как като дете ходил на лов в Кентъки, и за добрите стари времена в Щатите.

...се качих на трибуните с новия бинокъл, който баща ми бе купил, за да го гледам. Толкова бях развълнуван, че се боях да погледна. Но все пак вдигнах бинокъла и видях как всички ездачи и коне прелетяха през трапа като птици. После за малко се скриха от погледа, показаха се и бягаха равномерно, леко и красиво, плавно минаваха прелетящата пред нас и след това отново започнаха да се отдалечават, събрани в една плътна маса. После, разкъсвайки се, прелетяха над двойното ирландско прелетяване и някой падна. Не видях кой, но след секунда конят се изправи и побягна встрани, а останалите, все още заедно, изскочиха от завоя и полетяха по правата. Те преминаха каменната стена и се понесоха към водното прелетяване срещу трибуните. Видях как преминават и извиках на моя старец. Беше напред почти с цял корпус и бягаше малко встрани. Всички вкупом атакуваха високата ограда пред трапа и изведнъж се чу трясък и всичко се смеси, и два коня изскочиха оттам встрани и продължиха да тичат, а три останаха да лежат. Моят старец не се виждаше никъде. Един от конете се изправи на колена, жокеевте се качи на гърба му и тръгна да си получава парите за участието. Другият кон също стана и с галоп побягна, а жокеев, люлеейки се, тръгна към оградата. И тук Гилфорд се освободи от моя старец, стана и заподскача на три крака, а баща ми лежеше неподвижно на тревата, с лице отправено към небето, и главата му беше цялата в кръв. Аз побягнах от трибуните надолу и си пробих път до самата ограда. Тук полицаят ме хвана и не ме пусна по-нататък, двама едри санитарни с носилка се отправиха за моя старец, а далече, на другата страна на пистата, видях как три коня се показваха иззад дърветата и преминаха прелетяването.

...Моят старец беше вече мъртъв, когато го донесоха, и в това време, докато докторът слушаше сърцето му, аз чух изстрел и разбрах, че бяха убили Гилфорд. Когато внесоха носилката в залата, аз легнах до баща си, хванах се за него и плаках, плаках, а той беше така бледен, така мъртъв и все пак аз не можех да не мисля, че щом като веднъж

...Джо, когато ние с тебе спечелим пари, ти ще се върнеш в Америка и ще се учиш.

...Един ден моят старец купи победителя от надбягването в Отейле за 30 000 франка. Това го направи безкрайно горд. Веднага престана да посещава кафенето и отново започна да тренира и да смъква килограми, а с коня се занимавахме само ние двамата — той и аз. Нашето жребче се наричаше Гилфорд. Беше ирландска порода и чудесно преминаваше прелетящата. Моят старец смяташе, че ако той сам го тренира и се състезава с него, скоро ще си върнем разходите. Аз много се гордеех от всичко това и считам нашия Гилфорд за съвсем не по-лош от Ксар. Той беше славен жребец, много бърз, ако се разгрееше добре, и на всички отгоре беше страшно красив.

...Ех как обичах аз нашия Гилфорд! На първото състезание, в което моят старец участвуваше с него и пристигна трети в бягането с прелетящата, и когато слезе от седлото, сияещ и целият в пот, аз така се гордеех с баща си, сякаш това беше първото състезание, в което той вземаше място! В Милано моят старец беше равнодушен, дори и да печелеше някое голямо състезание, а сега аз съвсем не спях в нощта пред състезанията и знаех, че баща ми също се вълнува, макар и да крие това. Съвсем друга работа е да участвуваш със свой собствен кон!

...Един ден Гилфорд и моят старец стартира-

...моят старец е мъртъв, нямаше защо да застрелват Гилфорд. Копитото му можеше да заздравее. Не зная все пак... Аз така силно обичах моя старец.

...После влязоха някакви двама и един ме потупа по рамото, приближи се до моя старец и го погледна, а другият се обади по телефона да изпатят санитарната карета. А аз все не можех да престана да плача. В това време влезе Джордж Гарднер, седна на пода до мене, прегърна ме и каза:

— Стига, Джо, ставай да излезем на улицата и да чакаме санитарната карета.

...Ние с Джордж излязохме и аз се стараех повече да не плача. Джордж обърса лицето ми със своята кърпа и тогава чухме как един човек казваше на друг, броейки пачка билети от тотализатора:

— Е, наигра се Бътлер в края на краищата! — Да върви по дяволите, мошеникът! Сам си търсеше белята — каза другият.

...Разбира се, че сам си го търсеше — каза първият и скъса билетите. Джордж Гарднер ме погледна дали съм чул или не и каза:

— Не ги слушай тези глупаци, Джо. Баща ти беше юнак.

...Не зная дали е така, честно да си кажа. Изглежда, стига те да се захванат, и от човек нищо не остава.

Превел: Атанас ТЕНЕВ

ИЛИСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

ЧЕТЕТЕ В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ

- КОЙ СТЕ ВИЕ, ДИМИТЪР ПЕНЕВ!
- ФИНАЛЪТ ЗА КУПАТА НА СЪВЕТСКАТА АРМИЯ
- КРОУЛЪТ — ТОВА НАЙ-БЪРЗО ПЛУВАНЕ...
- ДОЙДЕ РЕД И НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ТУРНИРИ
- ВРАТАТА НА ЧЕСТТА — РАЗКАЗ ОТ БОЯН БОЛГАР

И ОЩЕ МНОГО МАТЕРИАЛИ ЗА СПОРТНИЯ ЖИВОТ У НАС И В ЧУЖБИНА. БРОЯТ ЩЕ БЪДЕ ОТНОВО ИЛЮСТРИРАН С ЦВЕТНИ СНИМКИ.

ТОФРЕТЕ „СТАРТ“ ВСЕКИ ВТОРНИК СЛЕД ОБЕД В СУБИЯ, А В СРЯДА СУТРИН — В ЦЯЛАТА СТРАНА!

ЦСКА СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ

ШАМПИОН ПО ФУТБОЛ ЗА 1971

ПРАВИ (от ляво на дясно): Манол Манолов — старши треньор, Божил Колев, Илия Чалев, Йордан Филипов, Иван Зафиров, Димитър Пенев — капитан, Стоян Йорданов, Аспарух Никодимов, Борис Гаганелов, Никола Ковачев — треньор.

СЕДНАЛИ (от ляво на дясно): Цветан Атанасов, Кирил Станков, Иван Тишански, Петър Жеков, Пламен Янков, Димитър Якимов, Георги Денев, Димитър Марашлиев.

ЗА ВАШИЯТ АЛБУМ

Манолов
Вълчанов
Атанасов
Колев
Чалев
Филипов
Зафиров
Пенев
Йорданов
Никодимов
Гаганелов
Ковачев
Атанасов
Станков
Тишански
Жеков
Янков
Якимов
Денев
Марашлиев
Манолов
Вълчанов
Атанасов
Колев
Чалев
Филипов
Зафиров
Пенев
Йорданов
Никодимов
Гаганелов
Ковачев